Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

No. 251 — 1930 | Perjantaina, lokak. 24 p:nä — Fri., Oct. 24 | XIV Vuosik. - - Vol. XIV

Port Arthurin porvarit aseistautuvat työttömiä vastaan

Canadan legiona ja muut fascistiset ainekset mobilisoitu tuhoamaan työttömäin järjestyneen liikehtimisen

Porvarit pyrkivät lietsomaan työläisten järjestöille vihamielistä mielialaa valheellisilla jutuilla kauppojen ryöväämisestä

Työttömät ovat jättäneet vaatimuksensa, vaan ei uhkauksia, kaupungin hallinnolle

Canadian Pressin tiedonantojen mukaan oli Port Arthurin kaupungin kirjurille jätetty uhkauksia, että ellei kaupunki myönny työttömien vaatimuksiin, tullaan kauppoihin murtautumaan ja ryöstämään niitä. Tämä juttu on kuitenkin ehdottomasti valheellinen, sillä saimme Port Arthurin luotetuilta tovereilta tiedustelutumme vastauksen, joka kielsi tämän. Työttömät ovat ainoastaan esittäneet vaatimuksensa kaupunginhallinnolle ja tulevat taistelemaan niitten puolesta järjestetyin keinoin järjestönsä johdolla. Minkäänlaisia uhkauksia ei ole tehty, vaan on porvaristo nostattamassa tällaisiä hälyytysjuttuja nostattaakseen mielialaa työttömien liikehtimiselle vastakaikseksi ja antaakseen jonkinlaista "oikeutusta" aseistetun suojeluskuntansa perustamiselle. Saamiemme tietojen mukaan on 40 suomalaistakin lapualaista liittynyt tähän fascistiseen suojeluskuntaan, jolla aijotaan iskeä työttömäin järjestöä ja sen johtamaa militanttista liikehtimistä vastaan.

Työttömäin vaatimukset

Port arthurilaisten työttömien työläisten militanttiset liikehtimiset ovat käydyt seuraavien vaatimusten takana, jotka ovat kaupungin herrain toimesta kerta kaikkiaan sivuutettu huomioonottamattta: 1. Me vaadimme, että itsensä työttömäin valitsemalle neuvostolle annetaan oikeus osallistua hätäaputöiden järjestämisessä ja avustuksen annossa työttömille. 2. Me vastustamme n. k. avustuskorijärjestelmää perheille ja soppakeittiöitä yksinäisille miehille. 3. Me vaadimme, että ruokatarpeita annetaan velaksi puodeista perheille ja että työttömille annetaan vaatetusta tarpeen mukaisesti. Kunnan on maksettava vuokrat, vesi- ja sähkölaskut. 4. Me vaadimme vapaata kyytiä hätäaputyöpaikoille. 5. Me vaadimme velkain maksuvelvollisuuden siirtämistä siksi kunnes vakituista työtä on saatavissa. 6. Lippujen antaminen työttömille, joilla nämä voisivat syödä tavallisissa ravintoloissa. 7. Kunnallishallinnon on maksettava yksinäisten miesten vuokran työttömyysaikana. 8. Suosikkeja ei saa ilmetä työttömyysavustuksen tai hätäaputöiden jakamisessa, vaan tämä on jaettava tarpeen mukaan. 9. Irtolaisuuslait ovat kumottava. 10. Hätäaputöissä on noudatettava 7-tuntista työpäivää ja 5-päiväistä työviikkoa sekä maksettava vähintäin 50 senttiä tunnilta. Päivä- ja kuupalkalla oleville työläisille on maksettava samassa suhteessa. 11. Kunnan on avattava hätäaputöitä. 12. Me vastustamme miehien ottamista työhön vain viikoksi tai kahdeksi kerrallaan. Jokaiselle on saatava kylliksi työtä. 13. Me vaadimme vapaata lääkärinhoitoa kaikille työttömyysaikana sairaille. 14. Me vaadimme vapaata työttömyysvakuutusta liittohallituksen toimesta, joka on järjestettävä seuraavalla parlamentin istuntokaudella.

PORT ARTHUR, Ont., lokak. 23. — Port Arthurin poliisikomissioni yhdessä fascistisen Canadan legionan pomomiesten kanssa on päättänyt saattaa aikaan täällä todellisen sotatilan mobilisoimalla fascistiset legionalaiset erikoiseksi armeijaksi työväen militanttisia liikehtimisiä vastaan ja aseistamalla nämä "järjestyksen ylläpitämiseksi". Nyt jo on alettu värväämään näitä ylimääräisiä poliiseja, joista rakennetaan erikoinen kommunistivastainen fascistinen kaarti, jonka tarkoituksena on pyrkiä tukahduttamaan kaikki militanttisen työväenliikkeen ilmaisumuodot.

Tämä erikoishurttakaarti tulee olemaan Canadan legionan nimittämien upseerien komentama, järjestettynä sille pohjalle, että se voidaan nopeasti mobilisoida liikkeelle tarpeen tullessa. Hurttalauman päänä tulee olemaan everstiluutnantti Milton Francis, hänen alaisenaan toimien useita muita sotilasviranomaisia. Erikoinen joukko tullaan kuulemma järjestämään urkinnan harjoittamista varten, tietojen hankkimiseksi etukäteen niistä suunnitelmista, joita työläisten taistelujärjestöjen toimesta tullaan toteuttamaan.

Työttömien järjestön toimesta on energisesti jatkettu toimintaa terrorivallasta huolimatta. Lentolehtisiä on jaettu, samoin kuin eriköista työttömien lehtistä.

Maakunnan prokuraattorinvirasto asiassa kiinni

TORONTO, Ont., lokak. 23 — Maakunnan prokuraattori William H. Price vakuutti tänään, että maakuntahallitus tulee tekemään kaikkensa sellaisen tilanteen teoisasti kontrolloimiseksi kuin mitä Port Arthurissa nyt vallitsee. Maakunnalliset poliisivoimat tulevat hänen mielestään olemaan riittävät, ilman, että tarvitsisi kutsua liittohallituksen poliisivoimia liikkeelle. Hän erikoisesti vakuutteli, että maakuntahallitus tulee tekemään kaiken mikä on mahdollista mahdollisten "mellakoiden" tukahduttamiseksi.

Port Arthurin tilanne tällä kertaa on suoranaisena tuloksena siitä kurjasta asemasta, johon työttömät ovat joutuneet, nälkää näkevinä ja vilua kärsivinä, ilman toimeentulomahdollisuuksia edessään ja talven lähetessä. Heillä ei ole muuta tietä kuin taistella, tämän heti saattaessa porvariston liikkeelle kaikkine mahdollisine voimineen.

Tunneli luhistui, kaksi miestä murskaantui

STEUBENVILLE, O., lokak. 23. — Kaksi miestä murskautui kuoliaaksi ja kolmas haavottui vaarallisesti, kun 100 jalkaa pitkä rautatietunneli murtui ja putosi Wheeling and Lake Erie-yhtiön tavarajunan konduktöörivaunun päälle Adenassa, mikä on 50. mailin etäisyydessä täältä. Onnettomuuden uhrien ruumiit saatiin rauniosta pois vasta kuusi tuntia kestäneen pelastustyön jälkeen.

Tulvat ja myrskyt tehneet tuhoa Meksikossa

MEXICO CITY, lokak. 23. — Tänne saapuneet tiedot kertovat myrskyjen ja tulvien tehneen suurta tuhoa joka puolella Meksikoa ja että omaisuusvahingot nousevat useampaan miljoonaan pesoon.

Tällä välin on vielä melkein pyörremyrskyn kaltainen myrsky raivonnut laajalla alueella Meksikonlahden rannikolla. Lukuisat joet tulvivat, minkä vuoksi asukkaat joutuvat pakenemaan ylävämmille seuduille. Myrsky on kaatanut paljon banaanipuita Textepecissa, mikä on Oaxacan valtion banaaniviljelysaluetta.

Höyrylaiva "Leonde Los Mares" on uponnut törmättyään lokak. 18 p. rannikkoaluksen kanssa yhteen Yuranatanin rannikolla. Rannikkoalus "Pit" toi uponneen aluksen 24-henkisen miehistön rantaan.

Kapinalliset etenevät Brasiliassa

BUENOS AIRES, lokak. 20. — Taistelun alueelta Brasiliasta saapuneet tiedot kertovat, että eversti Octavio Campos Amaralin johtamien Minas Geraesin valtion kapinallisten joukkojen vallattua Victorian, Espirito Santon pääkaupungin, on koko valtio joutunut nähtävästi kapinallisten käsiin.

Minas Geraesin joukkojen toisten osastojen saavuttaneen myöskin voittoja, tunkeutuessaan Bahian kaupunkiin, missä he ovat ottaneet haltuunsa Carinhanhan, Montealton, Guarantyn, Caiteten ja Condeuban.

Kenraali Waldomiro Lima ja kenraali Assis Brasil, jotka ovat eteläisten kapinajoukkojen johdossa, ovat saaneet huomattavan aseman Florianopolisin, Santa Catharinan valtion pääkaupungin vastakkaisella puolella, sillä he ovat saaneet haltuunsa siellä olevan voimalaitoksen, mistä tulee sähkövalo Florianopolisiin, mikä on hallituksen joukkojen käsissä. Mutta kapinallisten joukkojen kerrotaan tunkeutuneen Goyazin valtioon, missä ne ovat valloittaneet pari kaupunkia.

Pommiräjähdyksiä Argentiinassa

BUENOS AIRES, lokak. 22. — Pääkaupungin ulkopuolella ilmoitetaan eilen tapahtuneen kolme terroristista räjähdystä.

Yksi pommi räjähti Bernalin esikaupungissa eteläisen rautatien pengersillalla. Toinen räjähti Avelanedan sillan lähistöllä ja kolmas oli asetettu Ango-American katuvaunutielle Quilmesin esikaupungissa.

Räjähdykset aiheuttivat ainoastaan pientä vahinkoa, ketään ei loukkaantunut. Poliisit arvelevat, että ne oli asetettu tarkoituksella saattaa aikaan ainoastaan levottomuutta ja pakokauhua, vaan ei mitään suoranaista vahinkoa.

Kuolevaisuus laskee nuorten keskuudessa

TORONTO, lokak. — Vaikka on ollut huomattavaa alentumista syöväntautiin kuolevaisuudessa alle 45 vuotiaiden miesten ja naisten keskuudessa, osoittavat tilastot kuitenkin huomattavaa lisääntymistä kuolevaisuudessa yli 45 vuotiaiden miesten ja yli 55 vuotiaiden naisten keskuudessa. Metropolitan Life-yhtiön tilastotoimiston raportti käsittää vuosien 1911 ja 1929 välistä aikaa.

Kuolevaisuus 25—34 vuotiaiden keskuudessa 19 vuoden aikana on laskenut 2.5 prosentilla, minkä selostetaan olevan jo huomattava edistys. Myöskin 20—24 vuotiaiden keskuudessa on ollut huomattavissa kuolevaisuuden alentumista, samoin myöskin 35—44 vuotiaiden keskuudessa. Mutta sydäntautiin kuolevaisuus jälkeen 45 vuoden on eri asia, se kohoaa jatkuvasti ja kohoaminen huomattavampi miesten keskuudessa.

Onnistunut teolliuusunion valistustilaisuus

TORONTO. — (Kirjetieto.) Toronton neulomatyöläiset olivat äärimään myöten täyttäneet Teollisuusunion suuren kokoussalin lokak. 16 p:nä, jolloin oli kutsuttu avonainen kokous, missä käsiteltiin seuraavia kysymyksiä:

Amerikan Työväenliitor. 50-vuotinen toiminta.
Teollisuusunionismi ja komppaniaunionismi.
Palkanalennukset ja erottamiset Tip Top liikkeessä.
Tapahtumien kehittyminen puku- ja kappaliikkeissä.

Philip Halperin, "Der Kampf"-lehden toimittaja, Annie Buller, T. Lennie ja Blugerman puhuivat työläisille tässä kokouksessa, missä työläiset osoittivat suurta innostusta ja mielenkiintoa asioiden käsittelylle. Toinen numero "Needle Worker"-lehteä oli ilmestynyt painosta ja myytiin jokaiselle läsnä olevalle työläiselle. Samalla saatiin myöskin suuri määrä tilauksia.

Teollisuusunion valistuskomitea suunnittelee toisen samanlaisen kokouksen kutsumista koolle kahden viikon kuluttua

Uusi kultalöytö osottautuu rikkaaksi

TORONTO, lokak. 23. — Matachewanin alueelta palanneen kaivosjaoston geologisti Rickabyn raportti osoittaa, että Matachewanin alueella, Argylen ja Bannockburnen kuntain rajoilla tehty kultalöytö saattaa olla yksi rikkaimpia löytöjä mitä Ontariossa on viime vuosien aikana tehty.

Maapalstojen valtaaminen jatkuu ripeässä tahdissa ja vaikka lunta on jo maassa, on alueella useita prospektoreita työssä.

Mr. Rickaby toi alueelta useita näytekiviä ja niin pian kuin ne on aseerattu, hän antaa tiedon tutkimusten tuloksista.

Raportissa sanotaan, että 15—24 tuuman levyinen kvartsisuoni on paljaana ulkonevassa kivessä matalalla maalla. Se on ollut näkyvillä noin 65 jalan pituudelta, vaan suoni on kaikesta päättäen ainakin 400 jalan pituinen.

Kaamea murhenäytelmä Albertan farmilla

EDMONTON, lokak. 23. — Kaamea murhenäytelmä tapahtui tänään yksinäisellä farmilla Smoky Lakella, pohjois-Albertassa, kun George Dwernchuk, edmontonilainen kauppias, ampui kuoliaaksi neljä henkilöä ja haavotti vaikeasti viidettä. Maakuntapoliisit etsivät murhaajaa paraillaan 80 mailin laajuiselta alueelta.

Surmatut ovat: Mr. ja Mrs. John Walanski, Dwernchukin appivanhemmat; Mary Walanski, 16-vuotias sairas tyttönen; John Darichuk, keski-ikäinen farmari. Kaikki nämä tulivat murhatuiksi Walanskin farmitalossa. Mrs. Mary Hachaluk, Mrs. Walanskin iäkäs äiti, on vaikeasti haavottuneena sairaalassa.

Julmurinaista vartioidaan kansanjoukon raivolta

BLUEFIELD, W. Va. lokak. 23 — Mrs. Minnie Stull, jonka syytetään polttaneen kuoliaaksi 8-vuotiaan poikapuolensa Mickey Stull'in, on vahvasti vartioituna Princetonin vankilassa, sillä viranomaiset pelkäävät kansanjoukon raivoa.

Pojan kerrotaan vähää ennen kuolemaansa sanoneen, että äitipuolensa olisi kastanut häntä neljä tai viisi kertaa kiehuvaan vesiastiaan. Naapurit löysivät pojan pahoin palaneena kotinsa läheltä Princetonissa ja toimittivat hänet sairaalaan. Kun viranomaiset kuulivat kansanjoukon tulevan raivoisaksi, toimittivat he Mrs. Stull'in heti vankilaan. Nainen kieltää olevansa syyllinen mainittuun tekoon. Asia tulee esille tammikuun oikeudessa. Viranomaiset väittävät naisen olevan täysijärkisen.

Pojan isä ja äiti ovat kuolleet. Hänen isänsä kuoli kaksi vuotta sitten tapahtuneessa junaonnettomuudessa minkä jälkeen poika on ollut äitipuolensa hoidossa.

EDMONTON, lokak. 23. — Albertan, Saskatchewanin ja Manitoban maakuntahallitusten edustajien välinen konferenssi tullaan pitämään perjantaina Edmontonissa. B. Columbian odotetaan osallistuvan tähän konferenssiin myöskin. Konferenssin tarkoituksena selostetaan olevan luonnon rikkauksien hallinnon yhteydessä ilmenevien erilaisten asioiden käsittely.

Työt lakkautettu Falconbridgen kaivannossa

Työttömien joukot lisääntyy Sudburyn ympäristöllä

Työttömyys Sudburyn alueella tulee edelleenkin lisääntymään, sillä Sudburyn lähettyvillä olevassa Falconbridgen kaivannossa ja sulimossa on päätetty työt keskeyttää 60 päivän ajaksi. Yhtiön johtokunta on selostanut yhtiön norjalaiselle jalostuslaitokselle kasaantuneen liian paljon puolipuhdasta nikkeli- ja kuparimalmia. Johtokunta on selostanut myöskin, että jos tarpeita saadaan kyllin nopeasti, tullaan sulimoa laajentamaan niin apljon, että sen tuotantomäärä voitaisiin kohottaa 450 tonniksi päivässä, sitten kun on saatavana kylliksi sähkövoimaa.

Yhtiön johtokunta on myöskin selostanut, että tämän keskeytymisen vuoksi ei nikkelin eikä kuparin tuotanto tule yhtään vähentymään Norjassa, eikä yhtiön tulot tule laskemaan. Metallin kasaantuminen johtuu siitä, että Falconbridgen sulimo on tuottanut enemmän kuin sen odotettiin tuottavan.

Kaivanto on lähettänyt lokakuun 31 p. mennessä Norjaan n. 1,475 lyhyttä tonnia nikkelimalmia ja 640 tonnia kuparimalmia ja Norjassa olevalla jalostuslaitoksella on vielä käsillä yli 100 metritonnia.

Johtokunta on selostanut myöskin, että huolimatta nykyisestä lamaannustilasta metallimarkkinoilla, heidän agenttinsa on onnistunut myymään 400 tonnia puhdistettua nikkeliä hyvällä hinnalla ja koska se on laadultaan hyvää, on sen menekki jatkuvasti lisääntymässä. Tähän mennessä on myyty ainoastaan norjalaisille ostajille, vaan tästä lähtien tulee Falconbridgen nikkeliä olemaan markkinoilla.

Lännen farmarit aikovat pyytää Ottavasta apua

SASKATOON, lokak. 23. — Täällä pidetään lähitulevaisuudessa lännen farmareiden yhdistysten kokous, missä tullaan käsittelemään nykyistä tilannetta ja niitä vaikeuksia, joita farmareilla tulee olemaan edessään, johtuen alhaisesta vehnän hinnasta. Aikainen lumentulo keskeytti usailla paikoin puimstyöt, tehden täten suurta vahinkoa farmareille.

Farmareiden arvellaan esittävän kokoukselle, että se määritteleisi maanviljelystuotteiden hinnat ja konferenssin päätökset tullaan esittämään liittohallitukselle.

BOMBAY, lokak. 23. — Neiti Somji, Yleis-Intian kansallisen kongressin sotaneuvoston 12:sta presidentti, on tuomittu kuudeksi kuukaudeksi vankilaan. Samalla kertaa vangituille miespuolisille mielenosoittajille langetettiin vielä pidemmät vankilatuomiot. Tänään vangittiin myöskin lukuisia mielenosoittajia, jotka olivat kokoontuneet tullitalon edustalle.

Vanhus jäi kaatuvan puun alle

(Kirjetieto.) — Järkyttävän tapaturman uhriksi joutui työläisvanhus Ranger Laken tukkikämpällä. La Rosi, noin 70 vuoden vanha, mies työskenteli tukkityömaalla valtatien raivauksessa, jossa työskentelee useita työläisiä. Toisten kaataessa puuta läheisyydessä ei mainittu vanhus toverinsa varoitushuutoa tarpeeksi ajoissa ottanut huomioonsa. Puun kaatuessa huusivat toverit vielä, jolloin vanhuskin huomasi ja yritti juosta pakoon, vaan puu saavutti hänet lyöden häntä päähän, seurauksella että hän tunnin kuluttua kuoli. Tämäkin tapaus on yksi lisä siihen suureen uhrilaumaan joita vaatii myöskin metsätyömaat. Vainaja oli North Bayn ympäristöltä, kansallisuudeltaan ranskalainen.

Korkeaa tupakkatullia vaaditaan

WELLINGTON, Uusi Seelanti, lokak. 23. — Parlamentin komitea raporteeratessaan tupakkateollisuudesta Uudessa Seelannissa, ehdotti tänään valmistamattomien tupakanlehtien tullia korotettavaksi kolmeen shillinkiin paunalle, tai 267 prosenttia, arvosta, riippuen siitä kumpiko on korkeampi.

Britannian kauppa-edut kärsivät Argentiinassa

Amerikkalaismyönteinen hallituskoneisto peruuttaa aikaisemmat kauppasopimukset

LONTOO, lokak. 23. — Argentiinan äskeisen kapinaliikkeen ja uuden hallituksen valtaannousemisen tuloksena on brittiläinen kauppa Argentiinassa vakavasti kärsimässä, sillä amerikkalaisen pääoman rahastama uusi presidentti kenraali Jose Fransisco Uriburu kukistettuaan aikaisemman brittiläismyönteisen hallituksen on nyt jo osottanut uskollisuuttaan amerikkalaisille isännilleen. Uriburun selostetaan antaneen haastattelun Buenos Airesissa, jossa hän on osottanut nykyisen hallituksen kieltäytyvän tunnustamasta brittiläisen kauppalähetystön, ja entisen hallituksen tekemää kauppasopimusta, joka suoranaisesti koski 80,000,000 dollarin arvoista pikaista kauppavaihtoa.

Presidentti Uriburu on selostanut tämän sopimuksen olleen entisen presidentin ja brittiläisen kauppalähetystön keskeisen, eikä niinollen nykyinen hallitus tule sitä kunnioittamaan.

Uusi hallitus on näinollen suoranaisesti osottamassa todellisen luonteensa amerikkalaisen pääoman palkkalaisena, heti peistaen aikaisemmin brittiläismyöteisen hallituksen brittiläisille rahamiehille antamat etuisuudet.

Mussoliini ei huoli lainaa Ranskasta

ROOMA, lokak. 22. — Täällä on saatu tietää ranskalaisten pankkirien tarjoutuneen järjestämään Mussolinille 3,000,000,000—4,000,000,000 frangin (n. $120,000,000—$160,000,000) suuruisen lainan, vaan että Mussolini on hylkäännyt tarjouksen sillä perusteella, että Italia ei voi käsitellä mitään rahallisia eikä poliittisia kysymyksiä Ranskan kanssa ennenkuin Ranska myöntää laivastojen yhdenvertaisuuden.

Italiassa sanotaan, että pääministeri Tardieau ja ulkoasian ministeri Briand olisivat iloisia voidessaan antaa Italialle suuren lainan, pääsen täten velkoja-asemaan, jolloin olisi tukahduttaa Italian yritykset saada uudestaan käsittelyn alaisiksi laivaston yhdenarvoisuutta y.m. poliittisia asioita koskevat kysymykset.

Yhdysvallat ei lähetä aseita Brasilian kapinallisille

WASHINGTON, lokak. 22. — Presidentti Hoover, toimien Brasilian hallituksen pyynnöstä, asetti tänään Brasiliaan meneville ammuke-lähetyksille vientikiellon, tämä ollen ensimäinen kerta Yhdysvaltain diplomaattisessa historiassa, kun sellainen kielto on asetettu Etelä-Amerikan valtioihin nähden.

Mutta vientikieltoon on sovellettu sellainen ehto, että aselähetykset voidaan lähettää Brasiliaan valtiosihteerin antamalla luvalla ja ja valtiosihteeri ei tule antamaan tätä lupaa muuta kuin Yhdysvaltain hallituksen tunnustaman presidentti Luis Washingtonin hallituksen edustajille.

OTTAWA, lokak. 22. — Dominion hallitukselle ei ole saapunut vielä mitään pyyntöä, koskien aseiden ja ammukkeiden lähettämistä Brasilian kapinallisille. Canadassa valmistetaan tällä kertaa ammukkeita ainoastaan Quebecissa ja ne valmistetaan Dominion hallitukselle. Canadassa ei valmisteta kiväärejä.

Autotuotanto 41 pros. alempana viime vuoden tuotantoa

TORONTO, lokak. 22. — Äskettäin julaistu syyskuun tilasto osoittaa, että automobiilituotanto Canadassa on tämän vuoden aikana laskenut suuresti, verrattuna tuotantoon vastaavana aikana viime vuonna. Tämän vuoden yhdeksän kuukauden aikana on tuotettu 138,622 yksikköä (autoa ja trokia), kun sen sijaan viime vuonna vastaavien yhdeksän kuukauden aikana tuotettiin 233,863 autoa. Tämä osoittaa siis 41 prosenttista laskua. Syyskuun tuotanto oli 7,957 autoa, v. 1929 syyskuussa 13,817 autoa. Syyskuun tuotanto osoittaa kaikkein alhaisinta kuukausituotantoa sitten v. 1927 joulukuun, lukuunottamatta viime vuoden joulukuuta.

Saksan kaivosmurhan uhriluku lisääntyy

SURMAUTUNEITA 248. VIELÄ KADOKSISSA 25 HIILENKAIVAJAA

ALSDORF, Saksa, lokak. 22. — Seitsemän hiilenkaivajaa pelastettiin tänä iltana Anna II hiilikaivoksen maanalaisilta käytäviltä, vaan mitään toivoa ei ole 25 vielä kadoksissa olevien pelastamiseksi hengissä. Tässä kaameassa kaivosonnettomuudessa surmautuneiden lukumäärä on nyt 248, lukuunottamatta vielä kadoksissa olevia 25 hiilenkaivajaa.

Neljä äskettäin pelastetuista löydettiin pimeästä maanalaisesta käytävästä, minne he olivat paenneet ja he olivat pahoin haavottuneet. Yksi kuoli pian maanpäälle tuonnin jälkeen kaivannossa vallitsevan myrkyllisen kaasun vaikutuksesta. 1,200 jalan tasanteelta löydettiin yhdeksän miestä jotka olivat painautuneet yhteen kasaan. Heistä oli kuusi kuollut ja kolme hengissä.

Räjähdyksen syytä ei sanota tiedettävän vielä, vaan kaivosekspertit arvelevat hiilikaasun aiheuttaneen sen. Kaivosvirkailijat selostavat viime lauantaina saapuneen dynamiittivaraston sijoitetun oikeaan paikkaansa.

Kaksi kalastajaa hukkunut Winnipeg-järveen

WINNIPEG, lokak. 22. — Tulipalo syttyi tänään "Magnus"-nimisellä hinaajalla ja kannella olleet neljä kalastajaa joutuivat hyppäämään Winnipeg-järveen jääkylmään veteen. Kaksi hukkui ja tolset kaksi saatiin pelastettua puolikuolleina toisen, apuun kiiruhtaneen hinaajan kannelle. "Magnus" upposi senjälkeen, kun gasoliniräjähdys hajoitti aluksen kokonaan. Hukkuneet olivat kapt. William Bjarnason ja lämmittäjä Joe Bell. Ruumilta ei ole vielä löydetty. "Magnus" oli matkalla Winnipeg-järven pohjoisimmassa päässä oleville kalastusvesille.

Yliopistolehden toimittajaa "kyyditetty"

TORONTO, lokak. 22. — Noin 15-henkilöä käsittävän hulikaanijoukon kerrotaan kaapannen eilen illalla Toronton yliopistolehden "Varsityn" toimittajan ja antaneen hänelle "kyytiä", mutta minne, ei tiedetä, sillä toimittajaa ei eilen illalla löydetty mistään.

Asian suhteen on liikkunut monenlaisia huhuja. Toiset välttävät, että kaapatuksi on tullut vahingossa aivan väärä henkilö, jota luultiin lehden toimittajaksi. Toiset jutut taas kertovat, että toimittaja kaapattiin ja heitettiin ensin täysissä pukimissa uima-altaaseen.

Tämä toimenpide on nähtävästi johtunut lehdessä äskettäin olleen kirjoituksen johdosta, sillä siinä sanottiin, että Toronton yliopiston professorit eivät saa moraalista kannatusta yliopiston johtajilta. Lehti on vakuuttanut vastustavansa byrokraattista koneistoa, minkä suosikeilla ei ole poliittista selkärankaa enempää kuin silkkimadoilla.

Kylmyysvastainen seerumi keksitty!

LONTOO, lokak. 23. — Lääketieteellisissä piireissä kerrotaan, että spesialistit, tri. Frank Coke ja tri. N. Hornibrook, ovat jatkaneet tri. Billingtonin aloittamaa tutkimustyötä tavallista kylmyttä vastustavan seerumin kehittämiseksi ja ovat onnistuneet löytämään uuden ja nähtävästi tehokkaan hoitotavan. Hoitotapaan kuuluu tautia vastaan suojelevan aineen ruiskuttaminen ruumiiseen ja tämä aine estää kylmyyden tarttumisen ihmiseen.

Tämän normaalisesta seerumista valmistetun aineen selostetaan vaikuttavan nopeasti ja tehokkaasti, yhden ruiskutuksen ollessa tavallisesti riittävin. Useat lääkärit ovat kokeilleet viimeisten viikkojen aikana tällä aineella ja he ovat selostaneet sen olevan onnistuneen keksinnön.

Neuvostohiilikysymys hiukan kuuma

Ottama, lokak. 22. — Neuvostohiilen maahantuontikiellon ollessa esillä Dominion kapinetissa, uskotaan yhtenä kieltoa vastustavana seikkana painostetun sitä vaikutusta mikä moisella toimenpiteellä olisi Neuvostoliiton Canadasta ostoihin nähden. Tuontikieltoa ei ole kuitenkaan asetettu voimaan. Maahantuottajien selostetaan luvanneen ei tuottavansa hiiltä enään tämän vuoden aikana, voidakseen todistaa, että neuvostohiili ei tule kilpailemaan Nova Scotian hiilen kanssa.

DO—X lähtee marraskuun 15 p. Amerikaan

FRIEDRICHSHAFEN, Saksa, lokak. 22. — Saksalainen lentokone DO—X, minkä piti ensi kuun alussa lähteä Amerikaan, lähteekin vasta marraskuun 15 p:nä. Saksan postivirkailijat ilmoittivat äskettäin, että lentokoneelle aijotun postin tulee jättää viimeistään lokak. 3 p:nä, vaan nyt postinjättöaika on muutettu marraskuun 8 p:ksi.

DO—X lähtee matkalleen Lissabonista ja pysähtyy Azoreilla ja Bermudassa.

Tip Top liikkeen työläisillä edessä palkan alennus

AMALGAMATED UNIO HYVÄKSYNYT ALENNUKSEN

TORONTO, lokak. 23. — (Kirjetieto.) — Kaksi viikkoa sitten erotettiin työstä kuusi vuorien valmistajaa, koska nämä uskalsivat protesteerata heiltä vaadittua korotettua työmäärää ja palkanalennusta vastaan. Toisissa osastoissa työskentelevat työläiset tahtoivat taistella tovereittensa puolesta, ollen kyllin tietoisia, että tämä ollsi vasta alkua suuremmalle taistelulle. Hillman saapui palkalle ja tuomitsi kuusi vuorien valmistajaa, syyttäen näiden liittoutuneen murskaamaan Amalgamated-union. Hän selosti työläisille, että Tip Top liikkeen voitot eivät ole olleet kylliksi suuret, joten nykyinen taloudellinen pulakausi vaatii enemmän uhrauksia myöskin työläisten puolelta.

Mr. Hillman haluaa sopua tehtailijoiden kanssa. Hän tahtoo työläisten kiristämään voltään ja ottamaan hymysuussa vastaan palkanalennukset. Hänen puheensa komitealle, mikä kävi hänen puheillaan Royal York hotellissa, oli puhe, minkä tarkoituksena oli terroriseerata ja ruoskia työläiset alistumaan. Hän onnistui pettämään Tip Top liikkeen työläiset. Liike, tietäen että Hillman ja Amalagamated-union virkailijat ovat valmiit auttamaan tehtailijoita, ilmoittivat työläisille, että palkanalennuksen on mentävä läpi. Miesten räätälöiden on tulee liittyä Tip Top-liikkeen työläisten kanssa taistelemaan tätä palkanalennusta vastaan, sillä tämä tulee merkitsemään suurempaa työttömien armeijaa ja yhä kiihkeämpää työn nopeistuttamissysteemiä, mikä tulee imemään työläisten veren kuiviin ja täyttämään sanatoriumit tehtailijoiden ja tehtailijoiden etuja suojelevien yhtiöiden unioiden murtamilla työläisillä.

Senjälkeen kun vuorien valmistajat oli näin häpeällisesti petetty, julkaisi Teollisuusunio lentolehtisen, kehoittaen Tip Top liikkeen työläisiä taistelemaan ja suojelemaan oikeuksiaan, muodostamaan komiteoita ja hyväksymään Neulomatyöläisten Teollisuusunion johdon. Tapahtumat ovat osoittaneet Teollisuusunion tekemän analyysin oikeaksi ja että ainoastaan taistelun politiikka tulee pelastamaan työläiset häviöstä.

Seitsemän tyttöä kuollut räjähdyksessä

PRESSBURG, Tsekkoslovakia, lokak. 22. — Seitsemän nuorta tyttöä on kuollut sisällisistä vammoista ja palohaavoista, joita he saivat patruunatehtaassa tapahtuneessa räjähdyksessä, kun nalli räjähti ja sytytti ruudin palamaan.

Ministerivaihdoksia Saksassa

BERLIN, lokak. 22. — Heinrich Waenting, Preussin sisäministeri, jätti tänään hallitukselle erohakemuksensa ja hänen seuraajakseen nimitettiin Carl Severing, entinen Saksan sisäministeri.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Rekistered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates: 75c per col. inch: Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Printer Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ja palstatuuma. — Nimenmuutoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.90 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $5.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmoituksenottajien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoitushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk./ $3.50; 6 kk. $2.50; 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille 1 vk. $4.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Isännöitsijä J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Saksan metalliteollisuuden työläisten taistelun syyt ja taistelun valmentaminen

Berliinin metallityöläiset alkoivat lakkotaistelun metalliteollisuuden herrain uutta hyökkäystä, palkkain alennusta vastaan kuluvan kuun 14 p:nä. Tähän lakkoon johtaneista syistä ja lakon valmentamisesta kirjotti berliiniläinen toveri Paul Peschke muutamia päiviä ennen lakon julistamista muun muassa seuraavaa:

Ruhrin piirissä ja Mensfeldissa alottamassa palkkain alennusta aikovat metalliteollisuuden magnaatit toteuttaa myös Berliinissä. Viime syyskuun lopussa päättyi työsopimus 140,000 metallityöläiselle, metallityöläisten lukumäärän noustessa kaikkiaan 300,000:een. Työnteettäjät vaativat 15 prosentin alennusta palkkoihin. Se tietäisi 8.70 markan alennusta ammattitaitoisen, 7.05 markan alennusta ammattitaidottoman, ja 4.35 markan alennusta naisen viikkopalkkaan. Metalliherrat hyötyisivät siitä 47.5 miljoonaa markkaa vuodessa.

Ammatillisen liikkeen byrokraattinen johto, joka toivoo pääsevänsä osalliseksi kokoomushallitukseen, ja Bryningin hallituksen kanssa sovintoa hierovat sosialidemokraattiset johtajat, pyrkivät vieläkin häpeällisemmin keinoin ehkäisemään Berliinin työläisten liikehtimisen ja lakkoutumisen kuin mitä he Ruhrilla harjottivat. Kun nuo byrokraattiset johtajat olivat pitäneet vallankumouksellisia puheita, niin sen jälkeen he jättivät kysymyksen palkkain alennuksen vastustamisesta sovinnon hierojain käsiin, eivätkä ryhtyneet mobilisoimaan tehtaitten työläisiä taisteluun, kuten olisi pitänyt tehdä. Sovintolautakunnan sosialidemokraattisen jäsenen Wissellin olisi pitänyt julistaa lautakunnan päätöksen metallityöläisten palkkain alennusta koskevasta kysymyksestä. Mutta Saksan sosialidemokraattisen puolueen ja Bryningin hallituksen keskeisten sopimusten tuloksena pelastui sosialidemokraatti julkilausunnasta sovintolautakunnan päätöstä, jonka mukaan työläisten pitäisi alistua palkkain alennukseen. Bryningin hallitus näet tarvitsee sosialidemokraattisen puolueen ehdottoman kannatuksen; sen täytyi myös koettaa saada lakko estetyksi keinoilla millä hyvään, ja niinpä se nimitti erään ylimääräisen porvarillisen henkilön sovintolautakunnan jäsenyyteen, joka julkilausui sovintolautakunnan päätöksen ja vapaulti sosialidemokraatin vastuullaolosta.

Punaisen ammatillisen opposition mobilisoimain työläisten painostuksen takia ei tuo porvarillinen sovintolautakunnan jäsen uskaltanut julistaa päätöstään heti metallityöläisten työsopimuksen päätyttyä, vaan siirsi sitä viikolla siinä toivossa, että sen kuluessa voi ammatillisen liikkeen byrokraattinen johto hillitä ja tukahuttaa työpajoissa ilmenevän kiihtymyksen. Mutta ihan päinvastaista kuitenkin tapahtui: siitä kiitos punaiselle ammatilliselle oppositiolle. Itse sosialidemokraattiset työläiset ja ammatillisen liikkeen toimitsijat olivat perin katkeroituneita siitä, kun ammatillisen liikkeen byrokraattinen johto oli valmis alentamaan metallityöläisten palkkoja Saksan liittohallituksen ministeripaikkojen saavuttamiseksi ja sosialidemokraattien nykyisten paikkain turvaamiseksi Preussin hallituksessa. Kun punaisen ammatillisen opposition jäsenet kysyivät sosialidemokraattisilta työläisiltä, ovatko he valmiit hyväksymään palkkain alennuksen tahi tahtovatko ryhtyä järjestämään lakkoa yhdessä punaisen ammatillisen opposition kanssa, valitsi melkoisen suuri osa sosialidemokraattisia työläisiä viimemainitun tien. Henningsdorfin tehtaan sosialidemokraattiset tehdasneuvostot julistivat, että he pitivät proletaarista kunniaansa korkeammassa arvossa kuin paikkaansa tehdasneuvostossa ja vakuuttivat, että jos palkkain alennus pannaan voimaan, ovat he valmiita johtamaan työläisiä lakkoutumaan sitä vastaan. Tämmöinen mielentila vallitsi miltei kaikissa tärkeimmissä Berliinin tehtaissa. Punaisen ammatillisen opposition mobilisoimistyön seurauksena julistivat työläiset kaikkialla olevansa valmiit vastaamaan lakolla jokaiseen yritykseen, jolla yritetään alentaa heidän palkkojaan yhdelläkään pennillä; saman mobilisoimistyön kautta saatiin punaisen ammatillisen opposition tehdasryhmiin runsaasti uusia jäseniä. Mikään julistus sovintolautakunnan päätöksen paikkansa pitävyydestä ei voi muuttaa metallityöläisten varmaa kantaa. Lokakuun 5 p:ään mennessä oli valmentavia lakkokomiteoita valittu yli kolmessakymmenessä suuressa tehtaassa.

Lokakuun 5 p:nä pidettiin metallityöläisten edustajain konferenssi, jonka punainen ammatillinen oppositio oli kutsunut koolle ja jossa oli 107 edustajaa, edustaen 130 suurta tehdasta, ja erinäisiä metallityöläisten työnvälitystoimistoja. Näihin edustajiin kuului 52 naista ja 34 nuorta työläistä. Konferenssin työstä kuvastui tehtaiden työläisten taisteluhenki. Se oli taistelukonferenssi sanan täydessä merkityksessä. Aikaisemmista lakoista saaduista kokemuksista ja lakkojen järjestämismetodeista keskusteltiin konferenssissa erinomaisella tavalla. Entisten kokemuksien ja metodien perusteella määriteltiin toiminnan linja, jonka mukaan viimeisimmät valmistelut on tehtävä ennen lakkoa ja ensimäiset toimenpiteet toteutettava lakon alottamiseksi. Konferenssi osotti suur-Berliinin metallityöläisille vetoomuksen, jossa oli seuraavanlaiset tunnukset:

"Jokaiseen yritykseen palkkain alentamiseksi on vastattava lakolla!

Valmistakaa tehtaat lakkoa varten!

Tehkää kaikki valmennustyöt lakon johtamista varten!

Konferenssissa valittiin 80 henkilöä käsittävä ylin lakkokomitea, jossa Berliinin suurimmat tehtaat ovat edustettuina. Tämä konferenssi oli mitä varmin takuu siitä, että työnteettäjäin. ammatillisen liikkeen byrokraattisen johdon ja valtiokoneiston yhteiset ponnistukset tulevat olemaan kovin vähämerkityksellisiä työläisten mobilisoimistelukurssin edessä. Niin pian kun palkkain alennuksia yritetään panna käytäntöön Berliinin tehtaissa, tulevat Berliinin metallityöläiset vastaamaan siihen lakolla, jota johtaa punainen ammatillinen oppositio.

Neuvostohiilen pannaan julistaminen Canadassa

Konservatiivinen Bennettin hallitus on toteuttanut uhkauksensa neuvostohiilen Canadaan tuontiin nähden, julistamalla tuontikiellon sitä vastaan. Tuontikieltoa populariosivat kapitalistiset lehdet suuresta *Montreal Gazettesta* pieneen takalistolehteen *Sudbury Stariin* saakka. Tuontikiellon popularisoimisella kylvetään vihaa neuvostomaata vastaan ja valmennetaan maaperää imperialistien sotahyökkäykselle Neuvostoliittoa vastaan. Muutamat sosialifascismiin vajonneet, I. W. W:n nimellä kulkevat tahi I. W. W:tä sympatisoivat järjestöt (esim. Sudburyn suomalaisten syndikalistien kannatusrengas) aktiivisesti auttavat ja edistävät imperialistisen finanssiporhojen Neuvostoliittoa vastaan kohdistamaa sodan lietsomisen ja parjauspropagandan.

Neuvostohiili on parhainta lajia kovaahiiltä. Canadassa tuotetaan myös vähä kovaa hiiltä, mutta se ei vastaa kuin yhden pienen murtoosan Canadan teollisuuden tarpeesta. Suurin osa Canadan teollisuudessa käytettävästä kovasta hiilestä tuodaan Yhdysvalloista. Ja kuitenkin on Neuvostoliittoa vihaava Bennettin sakki punonut semmoisen valheellisen jutun, että neuvostohiilen Canadaan tuonti kuuluu mystilliseen punaiseen salaliittoon, joka uhkaa Canadan porvarien liikevoittoja ja on ilman muuta lopetettava! Tuonti Yhdysvalloista tulee jatkumaan. Yhdysvalloissa on hiilenkaivajilla kerrassaan orjamaiset olosuhteet, joita suurpetturi Lewis ja hänen johtamaansa hiilenkaivajain liittoon kuuluvat sakilaiset ja fascistit pitävät yllä. Ja kuitenkin on Canadan hallitusherroilla otsaa julistaa neuvostohiilen pannaan sillä verukkeella, että se on "orjahiiltä", vaikka Neuvostoliiton hiilenkaivajilla on mitä parhaat ja turvallisimmat työ- ja palkkaehdot.

Neuvostovastaisessa, yhäti kärjistyvässä taloudellisessa saarrossa astuu Canadan hallitus eturintamaan, saarrossa, jota neuvostohallitus nimitti "erääksi uudeksi myrkkykaasun aalloksi". Se kulkee ritirinnan Unkarin Horthyn diktatuurin kanssa, joka on vastikään julistanut kiellon kaikkien neuvostotavarain tuontia vastaan. Se kulkee olka olassa Ranskan kanssa, joka on aina ollut kaikkien neuvostovastaisten suunnitelmain etupäässä. Sen verukkeen varjolla, että tuonti Canadaan kielletään kaikista maista, jotka eivät ole allekirjottaneet Versaillesin rosvorauhaa, tehdään tuo taloudellinen julistus Neuvostoliittoa vastaan iankaikkiseksi. Ajatelkaahan! Allekirjottaessaan Versaillesin rosvorauhan 1919, lupasi Canada toimeenpanna kahdeksantuntisen työpäivän, ja kuitenkin on se johdonmukaisesti ja systemaattisesti rikkonut ja edelleen rikkoo tuota lupaustaan. Tuoreimpana esimerkkinä on työpäivän pitennys Froodin kaivoksessa. Ja kuitenkin on Bennettin hallituksella otsaa omahyväisesti julistaa, että Versaillesin rauhan hyväksyminen on kaupanteon ehtona!

Canadan työläisten pitäisi pitää silmänsä auki moiseen manööveraliuun nähden. Ennen kaikkea Albertan ja Nova Scotian kaivosmiesten. Canadan työläisten pitäisi käsittää, että pelko neuvostotavarain tuonnista on osana Neuvostoliittoa vastaan kohdistetusta, entistään ankarammasta hyökkäyksestä, mitä tällä haavaa käydään taloudellisen saarron muodossa, mutta mitä kohdakkoin tullaan taistelemaan kivääreillä ja myrkkykaasuilla. Canadan työväenluokan on valmentauduttava turvaamaan omia luokkaoikeuksiaan ja työläisten isänmaata, Neuvostoliittoa, kaikilta imperialistien hyökkäyksiltä.

Vehnärenkaiden ensi maksu laskettu 55 senttiin bushelilta

Kun vehnärenkaan toimesta on parhaan vehnän hinta laskettu 55 senttiin bushelilta Fort Williamiin tuotuna, joutuvat ne farmarit, jotka eivät ole vielä lainkaan ehtineet myymään vehnäänsä, entistä toivottomampaan asemaan.

Kun vehnärenkaan toimesta ensi maksuksi määrättiin 60 senttiä bushelilta, lausuivat vehnärenkaan virkailijat (jotka olivat ehkä sitä ennen keskustelleet asiasta pankkiirien kanssa, sillä ilman viimemainittujen määräyksiä nuo virkailijat eivät tee, eivätkä voi' mitään tehdä) toivomuksia hintain kohoamisesta ja siitä, että toinenkin maksu tullaan suorittamaan.

Me silloin jo lausuimme, että, huomioon ottaen yleisen maailman tilanteen ja maatalouspulan, tykkänään päinvastaista oli odotettavissa. Yhdeksänkymmenen sentin vehnä syrjäytyi kahdeksankymmenen sentin vehnän tieltä ja kahdeksankymmenen sentin vehnä seitsemänkymmenen sentin vehnän tieltä: huolimatta nykyisestä epävakaisesta hintatasosta, on laskusuunta yhä havaittavissa. Kuudenkymmenen ja vieläpä viidenkymmenenkään sentin hinta vehnäbusheliltä ei ole mahdottomuus, vaan näyttää perin todennäköiseltä vielä tänä vuonna.

Vehnärenkaan ensi maksun alennus (joka, kuten tässä lehdessä on usein mainittu, ei tarkota farmarin saamaa hintaa, mikä on siinä kahdenkymmenen tai kolmenkymmenen sentin tienoissa bushelilta) osottaa, että pankit ovat kiristäneet ruuvejaan. Yleisenä puheena on, että pankit jo kuukausia sitten vaativat alempaa kuin kuudenkymmenen sentin ensi maksua. Hinnat ovat todennäköisesti alentuneet enempi kuin mitä pankit olivat arvioineet. Tämän takia on vehnärengas antanut toisen ultimaatuminsa, joka tietää pikku farmarin entistä nopeampaa tuhoutumista.

Vuoden 1929 vehnäsadosta koitui Manitoban vehnärenkaalle tappiota, se on, vehnärenkas maksoi korkeampaa hintaa vehnästä kuin mitä se siitä sai. Manitoban ja Saskatchewanin maakuntain hallitukset, jotka ovat tukeneet maakuntainsa vehnärenkaita, joutuvat todennäköisesti suorittamaan tämän tappion pankeille, mutta, kuten muuan lehti on huomauttanut, vehnärenkaaseen kuuluvat farmarit "joutuvat tämän rahan lopuksi suorittamaan".

Yrittäessään vapautua canadalaisten pankkien otteesta, kerrotaan vehnärenkaan koettaneen saada parempia lainaehtoja brittiläiseltä osuuspankilta. Tämä on kuitenkin turhaa toivoa. Vehnärengas tulee huomaamaan, että brittiläinen osuuspankki on aivan yhtä suuressa määrässä kiintynyt voittoprosenttien saantiin kuin Montrealin pankkikin on, ja että kapitalistisen yhteistoiminnan "siunaukset" tulevat vieläkin ilmeisemmiksi vehnärenkaan jäsenille.

Loppu maksu 1928 sadosta on vielä saamatta; ja toiveet sen saamisesta ovat aivan yhtä turhia kuin odottaa vehnäfarmarin voivan elää neljännes neliömailin farmilla kapitalismin vallitessa.

L. M.

JÄRJESTÖN ASIAT

Pöytäkirja

Canadan Suomalaisen järjestön Tp. komitean kokouksesta lokak. 11 päivältä 1930. Saapuvilla olivat tp. komitean jäsenet John Latva, A. T. Hill, J. Kahila, J. Kivi, E. Pirttinen, K. Salminen sekä John Wirta ja G. Sundqvist. Puheenjohtajana toimi John Latva.

Päätettiin maksaa Sundqvistin kyytikulut Port Arthurista Torontoon järjestön varoista. Ja että Sundqvist ottaa vastaan järjestön sihteerin toimen lokakuun 11 päivä 1930. Hänet velvoitettiin hankkimaan tuhannen dollarin ($1,000.00) takaus luotettavasta takausyhtiöstä. Sihteerin palkaksi sovittiin $23.00 viikolta.

Päätettiin että tov. John Wirta alkaa puhujamatkansa lokak. 22 päivä. Sitä ennen tulee hänen puhua Torontossa kahtena iltana, lokak. 19 ja 21 päivä. Ennen hänen matkalle lähtöään tulee matkaohjelman tarkastamaan sitä varten valittu toimikunta.

Koska ilmeni, että läheskään kaikki osastot eivät ole vielä valinneet valistustoimikuntaa toimimaan paikkakunnallaan, niin päätettiin velvoittaa osastot kiireimmiten välitsemaan valistustoimikunnat siellä missä niitä ei vielä ole, ja myöskin valvomaan että nämä toimikunnat todella toimivat. Nämä toimikunnat eivät saisi olla suuria, enintään 5 jäsentä käsittäviä. Asiasta lähetetään osastoille erikoinen kiertokirje.

V.- ja u.-seura Elo'lta, Kuoposta oli saapunut keräyslistoja ja kirjelmä, jossa pyydettiin keräämään varoja, koska heidän omistamansa talo on vaarassa joutua velkojien käsiin. Ottaen huomioon että näitä listoja oli jo lähetetty useammille v.- ja u.-seuroille Canadassa, päätettiin kirjelmä listoineen lähettää C.T.U.L. suomalaisen jaoston liittotoimikunnalle, huomautuksella että tp. komitea ei vastusta keräystä, vaan kehoittaa heitä ottamaan huomioon yhä kärjistyvän tilanteen Suomessa ja toimimaan sen mukaan.

Kokous lopetettiin

Kokouksen puolesta
G. Sundqvist, v.t. sihteeri.

Olemme tarkastaneet ylempänä olevan pöytäkirjan ja huomanneet sen kokouksen keskustelujen ja päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

J. Kahila — A. J. Kivi
pöytäkirjan tarkastajat.

Keski-Ontarion aluenumeroa avustamaan

Onko osastot valinneet avustajat?

Uscamman kerran on Vapaudessa tuotu esiin, että keski-Ontarion aluenumero ilmestyy marrask. 18 p:nä. Ilmestymisaika lähenee nopeasti ja aikaa ei ole enää yhtään hukattava, vaan on asiaan käytävä kiinni kaikella tarmolla. S. J. osastojen, ammatillisten järjestöjen, osuusliikkeiden y.m. työväenjärjestöjen sekä mahdollisimman monen yksityisen työläisen luokkavelvollisuutena on avustaa keski-Ontarion aluenumeroa. Emme tule osastoille eikä muillekaan työväenjärjestöille asiasta erikoisia yksityiskirjeitä lähettämään, sillä katsomme että asia on siksi selvistuntoinen, työläisten luokkaetujen mukainen, että persoonakirjeitä maanittelu ei saa tulla kysymykseen työväen järjestöjen suhteen.

Velttous ja laiskottelu voidaan korjata ainoastaan sillä että nyt otetaan asia vakavalta kannalta, ja hankitaan kirjoituksia aluenumeroon. Kirjoitukset kuvien kanssa lähetettävä marrask. ensimäisellä viikolla ja muut kirjoitukset viimeistään marrask. 12 p:ään mennessä osotteella: S. J. 4:nnen alueen aluekomitea 35 Lorne st., Sudbury, Ont.

JÄSENRYNTÄYS

Jäsenryntäysaikaa on vielä jäljellä kuukausi. Tämä aika tulee nyt käyttää korvaamaan aikaisempaa laiminlyöntiä, joka on selvästi havaittavissa suuremmissakin osastoissa. Sanomalehtiraporteja seuratessaan tulee huomaamaan että muutamissa suurissakaan osastoissa ei ole tehty jäsenryntäyksen tehostamiseksi mitään. Tämä on väärin, se on vastoin Kominternin ohjeita, joissa kehotetaan S. Järjestöstä luomaan todellinen kommunistisen johdon omaava joukkojärjestö. Velttous ja välinpitämättömyys on oikeistolaisuutta, juuri sitä jota on ryhdyttävä juurittamaan pois. Luokkataistelun yhä kiristyessä ja kärjistyessä meillä on yhä paremmat mahdollisuudet työläisten järjestämiseksi. Osastojen kirjeenvaihtajain olisi näytelmäpuhviensa ja muiden osaston toimintojen selostuksissa ennenkaikkea mainittava jäsenryntäyksestä, sen tärkeydestä ja miten sitä paikkakunnalla käydään. — Toverit! Nyt on vielä kuukausi aikaa. Siihen mennessä on hankittava 500 uutta jäsentä keski-Ontarion alueella. Tämä voidaan tehdä, mutta se edellyttää toimintaa, agitaatsionia, joukko- ja persoonakohtaista agitatsionia. Asian käsittelyä kokouksissa, iltamissa, persoonallisessa keskustelussa, kirjoittamalla sanomalehtiin j.n.e. Kun me ponnistamme kaikki voimamme, niin me saavutamme asettamamme päämäärän 500 uutta jäsentä.

MERCOALIN LAKON AVUSTUS

Mercoalin hiilikaivostyöläisten lakko jatkuu yhä edelleen, avustuksen tarve käy niin ollen päiväpäivältä yhä suuremmaksi varsinkin kun ilmat ovat kylmenneet ja olosuhteet siten kaikin päin kurjistuvat. Toisin paikoin ovat osastot ryhtyneet avustustoimenpiteisiin, mutta useilla paikoin ei ole tehty avustamisen suhteen mitään. Nälkäiset ja viluiset lakkolaiset jotka urhokkaasti taistelevat hiilliparoonien sortoa vastaan ehdottomasti ansaitsevat katken avustuksen jonka voimme antaa. Pitäkää siis iltamia, pankaa toimeen keräyksiä. Ennenkaikkea toimikaa mahdollisimman nopeasti ja tuloksia tuottavasti. Silloin voivat toverimme hiilikaivosalueella seisoa lujana vaatimuksiensa takana kun tietävät että heidän takanaan ovat työläiset jotka pienistäkin varoistaan heitä avustavat. Avustukset voidaan lähettää osotteella: Western Area Committee, Workers' International Relief, c/o H. Hladun, 416, First Ave, N. E. Calgary, Alta, tai S. J. 4:nnen alueen aluekomitealle.

S. J. 4:nnen alueen aluekomitean puolesta, — H. Ellmen.

Fascistien sotaprovokatsiooni

Moskovan "Pravda" kirjoittaa Suomen fascistien sotaprovokatsioonista m.m. seuraavaa:

Lokak. 1 pnä oli vaalit Suomen eduskuntaan. Vaalien aattopäivinä ovat fascistiset väkivallantekijät, n.s. kokoomuspuolueesta, joka on nyt vallassa, paljastaneet avoimesti neuvostovastaiset pyrkimyksensä. Kokoomuspuolueen lehti "Uusi Suomi" on päivästä toiseen julkaissut julkeita parjauskeksinnöitä Neuvostoliitosta. Joukko tämän puolueen johtajia on ryhtynyt virallisissa kokouksissa esiintymään sotaisilla puheilla Neuvostoliittoa vastaan (eversti Heinrichs ja Talvela).

Neuvostoliiton hallitus oli pakotettu jo heinäkuussa kääntymään erikoisnootilla Suomeen, pannen päättävän vastalauseen Suomen viranomaisten, rajavartioston ja suojeluskuntalaisten laittomia ja provokatoorisia toimenpiteitä vastaan. Esittäen nootissaan joukon tosiasioita neuvostorajan loukkaamisesta, vaati Suomen hallitukselta ankaraa tutkimusta, kaikkien näitten epäjärjestykseen syyllisten syytteeseenasettamista ja laittomain yliheittojen lakkauttamista. Neuvostoliiton hallitus oikeutetuissa vaatimuksissaan nojasi Neuvostoliiton työtätekevien joukkojen suuttumuksen aaltoon Suomen fascistien provokatooristen hyökkäilyjen johdosta.

Suomen hallituksen julkaistu vastausnootti, voi palvella mallina taituruudesta, totuuden karkeasta vääristämisestä ja vastuuttomasta tosiasiain käsittelystä. Nootissa kielletään tosiasiat Suomen kansalaisten heittämisestä neuvostorajan ylitse. Nootissa kerrotaan löytyvän vain "eräitä tapauksia", jolloin on "laittomasti kuljettu rajan ylitse". Suomen nootti kiertää huolellisesti ne tosiasiat, jotka luetelltiin neuvostonootissa.

Seuraavassa muutama esimerkki. Erinäisten Suomen viranomaisten osallistuminen yliheittoihin on asiakirjoilla todistettu. Neuvostonootissa esitetään tapaus, että suojeluskuntaupseeri, joka vieläpä tuli suomalaisesta rajapunktista varottaakseen rajavartijoita yliheitosta, sitte puki ylleen siviilivaatteet, meni vangittuja kuljettaen rajalle ja heitti heidät rajan ylitse, mikä kaikki on pitävästi todistettu samon kuin sekin, että autot, jolla heitettäviä kuljetettiin rajalle kulkivat Suomen hallituksen lipulla. Edelleen on huomautettava, että meidän noottimme antamisen jälkeen tapahtui uusia laittomia Suomen kansalaisten heittämisiä neuvostorajan ylitse.

Suomen nootin laatijat ovat huolellisesti tutkineet kansainvälisen neuvostovastaisen rintaman "todisteet" "Kominternin juonitteluista". Vetoaminen fascistisen liikkeen "isänmaallisuuteen" on ainoastaan tekosyytä. Suomen nootti tekee suoranaisen hyökkäyksen neuvostohallitusta vastaan saman Neuvostoliitolle vihamielisen kamppailun hengessä, joka Suomessa laajenee kokoomuspuoluelaisten fascistien osotuksesta. Suomen nootti on ainoastaan täydennyksenä Suomen porvarillisen lehdistön perustelulle.

Suomen nootti osottaa avointa yksimielisyyttä fascististen bandiittien ja väkivallantekijäin kanssa. Svinhufvudin hallitus ei aijo salata fascistista laatuaan. Sen takia neuvostonootti asettaa Suomen hallitukselle täyden edesvastuun näistä epäjärjestyksistä rajan rikkosellisine häiritsemisineen. Neuvostonootti osottaa Suomen vastausnootin täysin epätyydyttäväksi. Nyt riippuu Suomen hallituksesta asiain vastainen kehitys. Sillä on aika ja mahdollisuus luopua harkitsemattomista provokatoorisista härnäilyistä suurta neuvostojen maata kohtaan, jolle nykyinen Suomi on kiitollisuudenvelassa riippumattomuudestaan, ja jota maata kohtaan Suomen työtätekevät joukot tuntevat mitä lujinta ja syvintä myötätuntoa. Muussa tapauksessa provokatooristen härnäilyjen seurausten koko paino lankeaa Suomen hallituksen päälle!

Blairmoren mainarit hyväksyneet Calgaryn piirikonventsionin päätökset

Kahdessa perättäisessä kokouksessa käsiteltiin piirikonventsionin raportteja. Kokouksissa vallitsi jännittynyt mieliala, sillä vastustajat olivät varustautuneet ja saapuneet joukolla purkamaan tehtyjä päätöksiä, kuitenkaan onnistumatta siinä. Äänestettäessä, yhtä lukuunottamatta hyväksyttiin konventsionin päätökset, osan vastustajista pidättäytyessä äänestämästä vähemmistönä ollen.

Täydellinen pesäero Labor Partysta

Vaikkakin piirikonventsionissa päätettiin erota L. P:sta sekä poistettiin säännöissä oleva kohta, koskien pakollista yksikköjen kuulumista L. P:yyn, oli lokalillemme lähetetty konventsionikutsu ja jäsenverotusta koskeva kirjelmä. Täydennettiin piirikonventsionin päätös, että ei makseta enään penniäkään moiselle järjestölle, joka kuuluu vastustajiemme, kapitalistien leiriin, eikä myös oteta osaa edustajan lähettämiseen heidän konventsioniinsa.

Päätettiin lähettää vastalause oikeusministerille Mercoal'in lakkolaisten vainoamisien, vangitsemisien ja tuomioiden johdosta.

Defender of Canada-järjestöltä oli saapunut kirjelmä, sisältäen järjestön ohjelman, sekä pyytäen sille kannatusta. Mainittu järjestö, jossa ent. "marttyyri" Kid Burns on kenraalina, syöttää ohjelmanaan etupäässä Neuvosto-Venäjän vastaista propagandaa. Kuten kirjelmässä mainittiin: kieltoa Neuvosto-Venäjältä tulleilta tavaroilta; työttömyyden poistamista sovelluttamalla englantilaisille etutila työmarkkinoilla. Calgary—Albertan lehti on mainittu järjestön tiedonantaja, jota painetaan erikoisnumerona kerta viikossa, maksaen $1 vuodelta. Yllämainittu kirjelmä yksimielisesti hyväksyttiin sytykkeeksi pantavaksi.

Päätettiin lähettää protestikirjelmä kaivosministerille, nykyisen paikkakunnalla vallitsevan työttömyyden johdosta.

Kaivostyöläiset Crows Nest Passin alueella ja koko Albertassa!

Piirikonventsionissa tehty päätös, yleisäänestyksen toimeenpanoa varten yhtymiseksi Canadan Työläisten Yhtenäisyysliittoon, tulee tapahtumaan tämän kuun aikana. Jokaisen äänestämään yhtymisen puolesta.

S.j. osaston jäsenille. — Eikö jo olla tarpeeksi kauan levähdetty. Vai onko kaikki jo niin valmista ja voitettua? Ei ole! Päinvastoin, tuoreena esimerkkinä on fascistien viimeinen voitto Colemanin union kokouksessa, jossa äänestivät nurin Calgaryn piirikonventsionin päätökset. Meille, toverit, lankeaa tästä suuriu edesvastuu, jäämällä pois mainitusta kokouksesta. Sen minkä edustajamme piirikonventsionissa ovat saaneet voitettua, sen, näin hävinneinä, meidän on uudelleen taistellen takaisin voitettava. Siksi, toverit! Vaikka jäsenjoukkomme on pieni, niin silti kokouksissamme voimme yhtenäisesti velvoittaa jäsenistömme suorittamaan nykyhetken velvollisuuksia. Tulevan talven aikana kokoukset säännöllisiksi. Jokainen saapukoon kokouksiin! Uudet tervetulleita!

Valistuskomitea järjestää iltaman marrask. 29 p:nä. Ohjelma monipuolinen. Pääsylipun ohella annetaan jokaiselle kirja vapaasti. Kaikki tervetulleita!

Työv. Puolustusliiton puhuja tov. A. E. Smith saapuu paikkakunnallemme marrask. 6 p:nä. Muistakaapas saapua sitä varten järjestettyihin tilaisuuksiin.

Täkäläisessä poliisioikeudessa tuomittiin tov. Peter Roskoa Bellevuesta luvattomasta huoneuston käyttämisestä: yleisiin tarkoituksiin kuin myöskin leimaveron sivuuttamisesta.

Bellevuen puolueryhmä järjesti tanssit mainitun tov. omistamalla huoneustolla, johon tilaisuuteen saapui poliisi ja antoi haasteen oikeuteen, josta selvittiin maksamalla sakkoina ja kuluina $15.25 sekä $1.80 maksettavaksi leimaveroa.

Mainituksi tulkoon, että työttömyys on miltei täydellinen, sillä parin kuun aikana on tehty ainoastaan päivä viikossa työtä. Tilanteen selvittämiseksi uskotellaan jo vähenneilla, vaalien aikaisilla syötellä uusien teiden rakentamisista ja muista uudistuksista, vaan täytäntöönpano näyttää olevan vaikeinta.

—palo.

Por Arthur

LIIKEHTIMISTÄ PORT ARTHURISSA

Etusivulla on jo kerrottu työttömien kokouksista ja niissä tapahtuneista yhteentörmäyksistä poliisien kanssa lokak. 20—21 p.

20 p. illaksi oli järjestetty työttömien iltama, 15 c. sisäänpääsyllä. Aluksi oli lippumyymälä auki, mutta kun kulkue tuli ulkoilmakokouksesta kansainvälistä laulaen, suljettiin myymälä ja kaikki menivät vapaasti sisälle. Ohjelmassa oli puheita usoilla eri kielillä, soittokunnan soittoa, yksityislaulua suomen ja ukrainan kielellä, soittoa ukrainalaisilta nuorten orkesterilta y.m. Lopuksi ositettiin 1-näytöksinen kappale Äärimäinen koetus. Ohjelma oli kauttaaltaan mitä parhaiten valikoitua propagandaohjelmaa. Vapaaehtoinen kolehti tuotti $25.00, joka lahjoitettiin puolustusliitolle. Työttömät näissäänkin ymmärtävät sen, että heidän itsensä on huolehdittava laktieteellisestä puolustuksesta milloin sitä tarvitaan. Kyllä sitä nytkin tarvitaan, sillä puolustusliiton sihteeri selosti olevan yli 30 juttua kautta Canadan liiton huolehdittavana.

Toimintaa olisi Port Arthurissa nyt paljon, mutta huoneiden pienuus tahtoo tehdä haittaa. Työttömillä ainoana kokoontumispaikkana on S. J. haali, mutta kun ei tahdo 400 ehdempää sopia sisälle, niin se hankaluttaa toimintaa. Tässä naapurissa olisi kyllä tilaa, mutta siellä eivät tykkää **vaativista** työläisistä, he ennen pitävät huoneet tyhjinä.

Onkohan Canadan Uutisilla vieläkin otsaa sanoa, että nyt käsillä oleva työläisten liikehtiminen on vaan suomalaisten kommunistien rähjäämistä. Nyt kuitenkin on mukana miltei enemmistö muitta kansallisuuksia. Ne peijakkaat näyttävät olevan yhtä radikaalisia kuin suomalaisetkin. Oikein pakkaa vähän ihmetyttämään "uutisten" runnaajien liikemieskykyä, kun he antavat lehdessään jatkua sellaisen edesvastuuttoman provosoimisen. Jos n.s. valkoisissa on yhtään jäljellä oman arvon tuntoa, he kääntävät selkänsä ennenpitkää rakille. Se selänkääntäminen merkitsee vaillinkia kukkarossa.

Minä olen joskus katsellut Uutista, ja jos kaikki ne "vapaan" Suomen kirjanoppineet ovat yhtä raukkamaisia kuin on Uutisten kirjanoppineet ilmiantovimmassaan, niin ei ole yhtään ihmettelemistä vaikka niitä lapualaisia kansan nousuja siellä puhkeileekin. — ?

Kaksoiskaupungeista

TYÖPAKINAA

No nyt se on vihdoinkin alkanut, se kauan odotettu katuvaunutunneli-työ, jonka East Windsorin kaupungin tiedettiin teettävän hätäaputyönä, sillä kaupungissa on työttömiä lähes pari tuhatta miestä.

Kaiken syksyä on työttömäin joukot piirittäneet kaupungin taloa, odottaen tietoja työn alottamisesta.

Vihdoin tuli tieto, että kaupunki antaa työn yksityiselle urakoitsijalle, joka tulee työn suorittamaan konevoimalla. Työttömien työhönpääsyn toivo näytti raukeavan tyhjään, sillä koneiden apuna ei montakaan kymmentä miestä tarvittaisi. Kaupungin valtuuston kokouksessa — jossa kontrahti piti allekirjoitettaman — saapui suuret työttömäin joukot vaatimaan, että työ tehtäisiin käsivoimin, että työttömillä olisi tilaisuus saada työtä.

Joukkojen painostuksesta tarjosi kaupungin "isien" taipua. Kontraktia silläkertaa ei allekirjoitettu, ja lopputulos oli, että päätettiin työ tehdä käsin, ilman koneita.

Nyt on työ alussa ja tehdään sitä kahta vuoroa, 4½ tuntia kerralla. Työstä maksetaan 50 c tunnilta. Työ kuuluu olevan horioppityötä. Näytetää kuin kontrahtori tahtoisi kostaa työläisille sen, kun hän ei saanut työtä tehdä koneilla. Näin on jokun sadan perheen elämä toistaiseksi turvattu, mutta kaikki eivät työtä tule saamaan, ja mikä kummallisinta, täytyy sillä olla omaisuutta, jotka otetaan työhön: sille jolla ei sitäkään ole, ei työtä anneta. Tämä järjestelmä paljastaa nurink

Kirjallisuusiltamien toimeenpaneville komiteoille

Osalle osastoja on jo lähetetty kirjallisuus iltamaan valitut kirjat. Kaikki kirjat on pantu erikseen käärepaperin sisälle, ja numero päälle, joka vastaa samaa numeroa mikä on tiketeissä.

Että mitään väärinkäyttöä eikä sekaannusta syntyisi, pyydämme, ETTÄ LAHETYKSIÄ EI AVATTAISI ENNENKUIN ILTAMATILAISUUDESSA. Tämä toivomus on Vapauden ja osaston järjestävän toimikunnan edun vuoksi.

J. W. Ahlqvist.
Liikkeenhoitaja.

Osuustoiminta

Avoin kysymys Sudburyn Co-op. Trading Co:n johtokunnalle The International Co-op. Trading Co:n johtokunnalta

Sen johdosta, ettei Sudburyn Co-operatiivisen liikeen puolesta pidetä tarpeana vastata toisten co-operatiivisten liikkeiden kirjeisiin eikä mitään kysymyksiin, päätti INTERNATIONALE LIIKKEEN JOHTOKUNTA kääntyä yllä sanotun osuusliikkeen johtokunnan puoleen avoimella kysymyksellä, tullakseen selville niistä syistä jotka ovat kaikellaisen hyödyllisen keskustelun kieltäyrikseen syynä.

Kysymykset, joiden tähden olemme koettaneet päästä keskusteluun, ovat osuustoiminta-alalla alinomaa esille tulevia taloudellisia kysymyksiä. Olemme kirjoittaneet esim. kananmunakysymyksestä, koska liikkeellämme on jonakin vuoden aikana ollut selvitettävä munista, joita ympäristö tuottaa. Samoin perunoista. Me myöskin olemme kirjoittaneet monesta muusta kysymyksistä, joista mainittakoon osuustoiminnallisen tukkuksen perustaminen. Mutta yhtenäkään näistä kysymyksistä emme ole saaneet vastaukseksi riviäkään.

Kun olimme keskuksen perustamiskysymyksessä onnistuneet niin pitkälle että olimme saaneet neuvottelukokoukseen edustajan aina niinkin kaukaa kuin Timminsistä, eikä edustajaa saapunut Sudburyn osuusliikkeeltä eikä myöskään minkäänlaista vastausta tai tietoa, päätimme ruuttaa neuvottelukokousta kahdella päivällä. Lähetimme sähkösanoman Sudburyn osuusliikkeelle, pyysimme lähettämään edustajan. Sähkösanoman loppuun liittyi vielä erikoinen keholtus vastauksesta. Siihenkään emme saaneet mitään vastausta, ei edustajaa eikä sähkösanomaa eikä myöskään kirjettä.

Edustajan lähettäminen olisi tietysti vaatinut pikaista toimimista, mutta sekään ei olisi ollut mahdotonta. Sähkösanoman lähetimme kuudentienoissa illalla ja jos silloin olisi ollut tahtoa kerätä johtokunnan ylimääräinen kokous, olisi edustaja saapunut junan samana yönä ja ollut aamulla juhlien alkamisaamuna ja ehtinyt olla neuvottelussa. Tämä olisi ollut mahdollista. Vaikkapa ei edustajasta nyt puhuttaisikaan muussa tapauksessa kuin osoittaaksemme miten tärkeisiin kysymyksiin ei suvaita vastata, vaan jätetään toiset edustajat odottamaan konventsionin siirron tähden kaksikin päivää, niin on se sellainen ylenkatse toveriliikkeille että sitä on vaikea enää ymmärtää muuksi kuin yksinylpeydeksi, itsenäisenä onnistumisohjeeseen tai oppiin perustuvaksi kiihkoiluksi, jossa ei näy hituistakaan lo-operatiivista pyrkimystä, luoda osuustoiminnallista ketjua, joka keskittäisi liikkeet yhdeksi organisatsiooniksi aatteellisesti.

Silloin kun näin tapahtuu jatkuvasti, niin joutuupa kummaksumaan ja kysymään, onko Sudburyn osuusliikkeillä johtokunnalleen asioita välittävä aparaatti tahdollinen pidättämään johtokunnalta asioita. kieltäytyen esittämästä tällaisia kysymyksiä johtokunnalle, vai onko johtokunta keskusteltuaan asioista kieltäytynyt mitään vastaamasta? Edellisessä tapauksessa on se toimitsijoiden suoranainen rikos liikkeensä johtokunnan ja jäsenistön edessä sekä mitä selvin todistus nykyaikaisen toimitsijan kypsymättömyydestä. Jälkimäisessä tapauksessa näyttää kuin kokonainen johtokunta olisi vastenmielinen osuustoimintalliikkeen keskittämiseen, joka vastenmielisyys luonnollisestikin aiheutuu kysymyksen puutteellisesta ymmärtämisestä. Int. Co-op. Trading Co. johtokunta kuitenkin on taipuvainen otaksumaan ettei johtokunta ole saanut niitä vetoomuksia yhteistoiminnan järjestämisistä käsiteltäväkseen ja siitä tämä kummastuttava ja aivan vieras vaiteliaisuus on johtunut.

Toivomuksemme on että Sudburyn osuusliikkeen johtokunta käsittelee tätä kysymystä ja antaa julkisen vastauksen julkiseen kysymykseen, nim. onko johtokunta ollut tietoinen yhteistoimintaan kehoittavista vetoomuksista, vai onko niitä monia asiakirjeitä ynnä sähkösanomia esitetty johtokunnalle ensinkään.

Osuustoim. tervehdyksin:

THE INTERNATIONAL CO-OP. TRADING CO. LTD. JOHTOKUNTA

M. Kaski, puheenjohtaja — C. Holm, kirjuri.

Neuvosto-Karjalasta

Kansainvälinen ilta Petroskoissa

Tiistaina 23 p. syyskuuta oli arvinainen illanvietto Rakennusöläisten klubilla Petroskoissa. Klubilla oli muutamia satoja suomalaisia, karjalaisia, canadalaisia, merikan suomalaisia ja venäjää puhuvia karjalaisia. Ilta oli omistettu Canadasta saapuneille siirtolaisille. Kolmikymmenhenkinen ämä metsätyöläisiä oli saapunut apunkiin kaukaa valtamerien takaa. Aluekomitean puolesta tovepaulov avasi tilaisuuden.

Ensimäinen puheenvuoro annettiin toveri Letonmäelle:

— Alue- ja puoluekomitean talolta tervehdin Canadan metsätyöläisten saapunutta joukkuetta. Tiedän mielenkiintoista on nähdä sekä kohtaavan Amerikan siirtolaiset ja Suomen työtätekevät, kumpisetkin vastasaapuneina tulokkaina meidän Karjalaamme. Olette saapuneet tervetulleina avustamaan neuvostovaltamme rakennustyötä. Me tässä joudumme vertaamaan työtä kapitalistimaiden työväenvallan maassa. Vanhan uuden maailman rakennustyö vastakohtainen. Porvarillinen maailma etsii fascismissa tukea itsellakseen vallankumouksellista työväkeä vastaan. Vaalit Saksassa osoittavat levottomiksi kapitalistimaat. Siellä rakennustyömme vauhti ja tulos vuodessa", tapahtuu samalla aikaa, kun porvarit näkevät ristiriitaisuuksien ja kriisin kouristusten yhä kiihtymin ottein tarttuvan vanhaan rakennustyöjestelmään. Kuudestoista puoluekokous selvensi ja määritteli yhteisen tilanteen sekä rakennustyön "5-vuotissuunnitelman 4 vuodessa". Päätökset edellyttävät Neuvostoliiton sosialistisen rakennustyön perusteet. Meillä rakennetaan ennennäkemätöntä suunnitelmaa. Saavutukset kymmenessä vuodessa ovat meillä olleet katselmuksen alaisena. Me Karjalassa toteamme sarjan tuloksia sellaisia, joista eräässä maan tasavalta ylpeilee. Mutta nämä eivät vielä riitä; pitää saada suurtalouden pohjalla liikkuva ylösrakentaminen sellaiseksi iskutehtäväksi kuin se on päivän tunnuslauseessa. Viimekesäinen aluekomitean toinen täysi-istunto totesi, että meillä oli menoarvio 42 miljoonaa, vuonna 1931 se mousee 61 miljoonaan ruplaan. Teollisuuden pääomarakennukseen sijoitetaan 19 miljoonaa, mutta tulevina vuosina jo 106. Tehdasrakennuksien nousu tulee olemaan vastaava neuvostovallan nousun mahtavassa virrassa. Karjalassa tähän mennessä on talonpoikaistoa kollektivisoitu 13 %. Tämä on ennakkosaavutus Luoteisella alueella. Monikin rajaseutu meillä Karjalassa menee edellä yhteistalouksiin liittymistoimenpiteissä. Uhtua yksistään käsittää 25 % kollektivisoimin piirinsä alueella. Tämä sosialismiin pyrkivä innokas rakennustyö todistaa vahvaa vallankumouksellisen muurin luomista valkoisen lahtari-Suomen fascistisoitumista vastaan. Lahtari-Suomi pyrkii valtaansa laajentamaan itään ja me olemme tästä kyllin tietoisia.

Meillä on suuri uraakka metsätöiden suorituksessa. Yhdeksän miljoonan kiintokuutiometrin sijasta suoritamme ensitalvena 13,5 miljoonaa kiintokuutiometriä. Lahtarit kyllä huutavat, että me tuhoamme Karjalan metsät lyhyessä ajassa. Mutta on todistettu suhde sellaiseksi, että meidän metsärikkautemme on niin runsas ja ehtymätön, että vasta sitten, kun vuotuinen hakkuu käsittää 25 miljoonaa kiintokuutiometriä vuodessa on se likipitäen se kasvusumma, minkä metsät vuodessa antavat. Meidän puutavaramme vuotuinen ulosvientimme on saatava kohoamaan ainakin 20 miljoonaan kiintokuutioon. Mutta me tiedämme, että maamme on harvaan asuttu ja työvoimaa on sangen vähän, ulosotto tulee alkuperäisillä menettelytavoilla sangen kalliiksi, sentähden onkin tarpeellista ottaa käytäntöön koneellistettu metsänhakkuu, ja että ajo ja varsinainen hakkaus erotetään toisistaan. Uusia metsätyömenettelytapoja toivat Karjalaan pohjolasta saapuneet "läskikapinan" miehet, on otettu käytäntöön osittain jo pankkorekisysteemi tukkienajossa. Mutta nyt meille tulee Canadan työläiset sovelluttamaan ja täkäläisille työmaille tuomaan yhä uudempia työtapamenetelmiä. Niin että vastedes tulee tapahtumaan kumous metsätyöalalla entiseen verrattuna.

Canadan toverit ovat saapuneet meitä auttamaan. Sentähden lausummekin heidät erittäin lämpimästi tervetulleiksi hetkellä, jolloin me kipeästi kaipaamme työvoimaa. Ja yhä toivomme että uusia ryhmiä meille edelleen saapuisi.

Toveri Hannes Juvonen (fascistien karkoittama turkulainen). Toverit canadalaiset! Te saavutte kapitalistimaasta ja maailmasta, missä hyvinvointi on päältäpäin nähtynä mahdollisesti paljonkin parempi. Täällä te näette puutetta. Mutta kaikesta huolimatta yhteiskuntajärjestelmän perusteiden muutos tähän on tapahtumassa ja nämä puutteet ovat johdonmukaisia, niiden syyt ovat pikaisesti löydettävissä. Kapitalistimaissa jäytää kriisi, niiltä puuttuu uusia markkina-alueita. Ja tämä kriisi on poistumaton, sikäli kuin se välillisesti heikkenee, siellä se toisenlaisena ja vaikeampana pian ilmenee. Porvarimaiden 10 miljoonainen työttömäin luku ei ole suinkaan pieni. Me tiedämme Suomen kapitalismin kriisin jatkuneen jo kaksi vuotta, eikä ole hetkeksikään heikentymässä. Tulevaisuus heille näyttää yhä synkältä. Suomen teollisuus perustuu puutavarain jalostukseen ja ulosvientiin maasta. Mutta 2 v. aikana on se laskenut enemmän kuin puoleen siitä, mitä se oli 2 vuotta aikaisemmin. Kymmentätuhatta työtöntä työläistä niinkin pienessä maassa on vaikea sijottaa. Markkinat eivät kotimaassa pysty nielemään tuotteita. Pienviljelijät kituvat ja ovat tyytymättömiä.

Fascistit otaksuivat että tämän pulan ja vaikean ajan syyt voidaan johtaa ja poistaa vainoamalla työväkeä ja valmistautumalla sotaan neuvostovaltaa vastaan. On suunnitelmallisesti käytävä mukaan neuvostovastaiseen kamppailuun. Täytyy saada polkea vallankumouksellisen työväen pyrkimykset. Suomessa on tapahtunut fascistinen kumous aikoja sitten. Fascistinen terrori valitsee mielin määrin maassa. Puolitoistasataa toveria viskattu Neuvostoliiton rajan yli. Tämän toimenpiteen myötävaikuttimena ovat olleet opportunismin suohon vaipuneet sosialifascisteiksi muuttuneet sosdemit. Hallituksen ja politiikan muutosta ei suorittamaan pystynyt fascismi vain yksinomaan sanoin, mutta myöskin teoin. Ja tätä faktillista temppua vastaan taistelemaan ei Suomen työväki pystynyt. Oikeastaan ei osannut olla kyllin varovainen. Fascistien taistelutavat eivät ole loppuneet. Yhä maa huokaa fascismin terrorin alla. Jä kun me olemme tänne neuvostomaahan saapuneet, olemme olleet tilaisuudessa tekemään huomioita ja havainnoita välittömästä sosialismin rakennustyöstä, ja kasvaa meillä vakiinnus ja lujuus siitä, että meidän tehtävämme ei ole, eikä saa olla loppunut, vaan nyt meitä vasta tarvitaankin sosialistisen rakennustyön rintamalla. Yhtyneinä Canadan työläisten kanssa, me suomalainen proletaariaines tulemme löytämään paikkamme. Tuemme ja täydennämme toinen toistamme. Meille tulee olemaan tärkeä viisivuotissuunnitelman täyttäminen. Meillä on suuri onni olla mukana tässä tavattomassa kansain yhteisessä ponnistuksessa. Suurella antaumuksella ja uhrautumisella tulee neuvostojen maa viemään läpi suunnitelmansa.

Toveri Järvi, canadalainen, lausui tervehdyksessään:

— Kun tällä erää elämme merkillistä aikaa vanhan ja uuden maailman vastakohtien ratkaisussa, niin olemme mekin todistajina tässä kamppailussa. Tosin 150 miljoonaa on sen 1/6 maapallon pinta-alan rajojen sisällä, mitä kutsutaan Neuvostoliitoksi. Katsaus siihen tilanteeseen, jonka XVI puoluekokous arvioi kriisin kolmanneksi aikakaudeksi — omaisuuksien uusiminen ja ratsionalisointi. Eikä ole suinkaan vähäinen se kapitalismin kaaos, mikä tällä erää on olemassa kapitalistisissa maissa. Kymmeniä pankkeja ja kymmeniä miljoonia hupenee päivittäin pörssiromahduksissa. Uusi koneisto ja sen viimeinen sovelluttaminen asettuu yhä vanhan ja poistuvan tielle. Tuotannon yhä jatkuva järkiperäistyttäminen uusilla koneilla sysää sivuun ammattitaitoisen työvoiman. Amerikassa työttömien lukuun ei ole ollenkaan laskettu niitä 6—7 miljoonaa ammattitaitoista miestä, jotka satunnaisesti ovat silloin tällöin työssä eivätkä ollenkaan rekisteröitse itseään työttömiksi. Alempi työläismassa, joka teholtaan on edellistä alempi, ei etsimälläkään saa työtä. Työntuotteita ovat varastot kaikki täynnä. Latinalaisessa Amerikassa ei kulutus kykene ostokyvyttömyyden takia nielemään kasaantunutta liikatuotantoa. Englantilais-amerikalainen ristiriita näyttelee Britannian pohjois-Amerikassa valtavaa osaa. Yhdysvallat katselevat ahnein silmin pohjoiseen. Vaihto- ja kauppamarkkinain puute ei voi olla vaikuttamatta.

Canadassa työväenliike on näihin asti käynyt lasten kengissä. Tilanne näihin asti ei ole suurpiirteinen. Kyennyt puristamaan esille luokkavastakohtien kärkevyyttä. Ennenkaikkea canadalaista metsäteollisuutta hallitsee pääasiallisemmin paperi- ja puunjalostusalat. Nämä alat omistaa kaksi mahtavaa trustia. Tuotteen hinnaksi nostivat kilpailussa 65 dollaria tonnille, mutta toinen laski hintaa 42 dollariin tonni. Tämä toinen ei voinut kilpailla markkinoista, vaan oli pakotettu laskeutumaan polvilleen voimakkaamman edessä, myymään tehtaansa ja antamaan yliherruuden. Nämä kaksi liikettä säännösteli hinnat ja polki työpalkat. Raaka-ainetilanne oli kapitalismille johdonmukainen. Maaja metsätyöläiset kävivät järjestäytymään.

Mutta elintarpeet. Port Arthurin satamassa löytyy tällä eräällä maailman suurin viljavarasto. Neuvostovallan markkinoita hoitavat kommunistit, ja sinne pääsy on niin ja näin. Kapitalisti ei löydä viljoillensa markkinapaikkoja. Ilman sotaa ja sen suuria tuhlauksia ei löydetä ulospääsyä. Winnipegin suunnattomista viljavarastoista tietää lännen aavikon työläinen ja talonpoika.

Vaikka maa- ja metsätyöläisten liittoon ei kuulu kuin 2,000 jäsentä, niin meille on varmaa, että tuo luku kohoo pian 15 tuhanteen. Voima tulee sokeasti määräämään kehittyvän tilanteen. Lakkotaistelut Shabaqua-alueella ja 800 lakkolaista esiintymässä sai koko maan poliisivoimat kuohumaan. Yölliset automatkat ja työläisten kiinteä yhtenäisyys yli aavikoiden puhuu liikehtivästä voimasta Canadassa.

Tuomme Canadan maa- ja metsätyöläisliiton tervehdyksen neuvosto-Karjalan rahvaalle. Työtätekevät siellä merien takana henkeä pidätellen seuraavat tilanteen kehitystä ja suurta sosialistista rakennustyötä. Jokainen teidän saavutuksenne tulee olemaan heidän ilonsa. Se ryhmä, mikä meitä tänne aluksi on tullut, on karaistunutta joukkoa. Useimmat meistä ovat seisoneet Suomen lahtarien soralkuopilla ja vankiloissa kuin myöskin maanpaossa. Me otaksumme että meistä tulee olemaan jotakin apua. Ja me tulemme paikkamme täyttämään. Yhdessä teemme työtä fascistien karkoittamien tovereiden rinnalla työläisten Karjalassa. — V. S.

Muurmannissakin voittaa kollektivisointi

Suosta 100 ha peltoa, kollektiivisia navettoja kymmenille lehmille

Muurmannilla olevat kollektiiviset taloudet vaurastuvat jatkuvasti. Joukkotyö tuo joka hetki yhä uusia ja uusia saavutuksia. Erittäinkin tämä on huomattavissa niissä talouksissa, jotka ovat ottaneet päämääräkseen lähitulevaisuudessa kollektiivista tietä luoda itselleen uuden säännöllisen ja varman tulolähteen — maitotalouden, kalastuksen rinnalle ja sen yhteyteen järjestää laajat heinäpellot, joilla on suuret mahdollisuudet pohjolassa.

Lyhytaikainen suunnitelmallinen joukkotyö on jo antanut varman perustan sanoa, että kuluvana vuotena, ensimäisenä yhteistoiminnan vuotena, onnistuivat koltaloudet yhdessä kuivaamaan yli 100 ha rahkamaita, se on kalastajille ennenkuulumatonta hommaa ja jonkalaista he eivät yksityisesti koskaan kykenisi suorittamaan. Päivän polttavimmaksi kysymykseksi on muodostunut karjamäärän lisääminen, laadullinen parantaminen, hevosten ja maatalouskoneiden hankkiminen. Nämä työt ovatkin jo kehittymässä. Kuivaperälsten niittymaiden raivaus ja parannus ja turvepehkun hankinta on täydessä käynnissä. Suunnitelmasta ei ole unohdettu ensimäisten koekasvitarhojen järjestämistä.

Kresnoin "Taisto"-nimiset kollektiivisen talouden navetan kulmakivet on jo asetettu paikolleen ja hirsiseinät kohoavat ylös aivan silminnähtävästi. Navetassa tulee olemaan tilaa uselle kymmenille lehmille. Bieloin "Pohjan Tähdessä" odottaa väliaikainen yhteisnavetta ilolla lehmien tuloa. Vaingon "Rlennossa" on navettahirret jo hankittu. Sanalla sanoen, köyhä talonpoikaisto on aktivisoitunut, yhdistänyt voimansa ja hyökkää vanhaa järjestelmää vastaan jo pohjoisen napapiirin sisälläkin.

Osittain kuitenkin väestön eri luokkakerrokset, vanhalta yhteiskunnalta perityt tavat, jotka useasti ovat omienkin mielipiteiden vastaisia, ja osittain epäluulo karjatalouden varmasta onnistumisesta epäilemättä vaikeuttavat useiden yhteisten toimenpiteiden ja kysymyksien läpivientiä.

Tällä hetkellä ovat kaikki vaikeudet voitettavissa. Kommunistisen puolueen (jonka historia ei tunne alinoatakaan voittamatonta vaikeutta) ja nuorisoliiton työn lujittaminen, köyhälistöryhmien työn elvyttäminen, köyhälistön aktiivinen osanotto yleisten ja käytännöllisten kysymyksien ratkaisuus, työ- ja palkkanormien laatimiseen, iskuryhmien muodostamiseen sosialistisen kilpailun merkeissä ja yhteensä puolueen ja neuvostovallan ohjeiden toteuttaminen käytännössä, — kas tässä ovat keinot, jotka johtavat taloudellisten vaikeuksien voittamiseen, kulakkien luokkana hävittämiseen ja ainoalle oikealle kehityksen tielle.

Fascistien neuvostovastainen kamppailu

Kosola isänmaallista innostusta lietsomassa

Helsinki 28-9.—Viranomaisten suosiollisella avustuksella kehitetty fascistien parjauskamppailu Neuvostoliittoa vastaan jatkuu edelleenkin. Fascistijohtajien esiintymisistä käy ilmeisen selvästi esille heidän halunsa katkaista Neuvostoliiton ja Suomen normaaliset suhteet.

Askettäisessä suojeluskunnan kokouksessa Riihimäellä on fascistijohtaja Kosola pitänyt laajan puheen, joka oli täynnä mitä julkeimpia hyökkäyksiä Neuvostoliittoa vastaan. Tehden historiallisen retken Suomen orjuuden ajoille, Kosola lausui: "Nykyinen tilanne on aivan samanlainen kuin Bobrikoffin aikainen tilanne. Vielä enemmän, — tilanne on vieläkin vaarallisempi. Vihollinen pyrkii hävittämään Suomen ja Suomen kansan, mutta pelätten Suomen hyvää itsepuolustautumiskykyä, se toistaiseksi pidättäytyy aseellisesta hyökkäyksestä. Toistaiseksi katsoo se parhaaksi tehdä hävitystyötänsä salaisesti maan sisällä, ostettujen Suomen kansalaisten avulla".

Jatkaen puhettaan ilmoitti Kosola, että "vihollinen on jo osittain saanut menestystä. Eduskunnassa oli enemmän kuin joka kymmenes jäsen Moskovan kätyri. Kymmenes osa koko Suomen kansasta kuuluu avoimesti puolueeseen, jonka päämääränä on kumota nykyinen yhteiskuntajärjestelmä, hävittää uskonto, myydä isänmaa Moskovan hallitsijoille. Tämän puolueen sataisten kannattajien lukumäärää on mahdoton laskea; joka tapauksessa on jokaisessa pitäjässä palkattuja Moskovan asiamiehiä".

Musiikin ymmärtämisestä

Puhutaan hyvin paljon siitä, ettei yhteiskunnan n.s. alemmat luokat ymmärrä parasta musiikkia, se on konsertti- ja oopperamusiikkia. Vältetään, että näiden musikaallinen maksu on alhainen ja että se tulee tyydytetyksi kaikenlaisilla renkutuksilla ja huonolla gramofoonimusiikilla. Mutta miten voisi asianlaita ollakaan toisenlainen? Harvat käsittävät, että musiikissa samoinkuin kaikilla muillakin aloilla noustaan tyvestä puuhun. On aivan yliluonnollista vaatia, että työläinen, joka ei ole saanut musiikkisivistystä, voisi käsittää vaikeatajuista musiikkia yhtä hyvin kuin vuosikausia musiikkia opiskellut musiikkimaisteri. Ei ole niin muodoin ihmeteltävää, että oopperat ja vaikeatajuiset konserttikappaleet jättävät niitä ymmärtämättömän ihmisen kylmäksi. Mitä ihminen ei ymmärrä, sitä hän ei pärhaalla tahdollaankaan voi ymmärtää.

Mitä n.s. huonoon musiikkiin tulee, ei jyrkää rajaa sen jans. paremman musiikin välillä voida niinkään helposti vetää. Kaikki parempikin musiikki on huonoa, kun se esitetään huonosti ja ala-arvoisesti ja n.s. huonolla musiikilla on ansionsa, jos se esitetään ensiluokkaisesti. Välttävätpä muutamat, ettei huonoa musiikkia ole, kaikki riippuu vain siitä, kuinka hyvin taikka huonosti kappale esitetään. Ja niin se oikeastaan onkin.

Sanotaan, että musikaalinen maku kehittyy huonoksi, jos alinomaa harrastaa huonoa, helppotajuista musiikkia, mutta eiköhän maku tässä suhteessa kehity parempaankin päin, jos vain harrastaa musiikkia, vaikkapa ensin helppotajuistakin. Kuten edellä manitsimme tyvestä puuhun noustaan, ja helppotajuisen musiikin avulla opitaan ymmärtämään vaikeampaakin.

Musiikki on yksi tämän murheenlaakson harvoja iloja, mutta sekin on ilo vain silloin, kun sitä todellakin ymmärtää ja siitä nauttii. Kaikkein parhaiten oppii musiikkia ymmärtämään, jos itse soittaa vaikka vaatimattomimminkin jollakin instrumentilla, pianolla, viululla taikka sellolla. Mutta nämäkin ovat kalliita ja opetus vielä kalliimpaa, niin että hyvin harvassa työläisperheessä voidaan sellaisia hankkia. Koneellinen musiikki kuten gramofoni ja radio saa sensijaan korvata tämän "tarpeen". Mekaaninen musiikki ei tietenkään voi korvata elävää esitystä, mutta ehkä sekin on tyhjää parempi ja ehkäpä se osaltaan kehittää musiikin ymmärtämistä.

MAATALOUS

Tomaattien jälkikypsyttäminen

Asiantuntijain antamia arvokkaita neuvoja

Tomaatin viljelys on hiljalleen voittamassa alaa pienviljeljäinkin kasvitarhoissa, mutta suhteellisesti enemmän kuitenkin kaupunkilaistyöläisten siirtolapuutarha-palstoilla. Tämän vuoksi on syytä antaa tässä tilaa nimimerkki F. S-nen tomaattien jälkikypsyttämistä koskevalle, viimeksi ilmestyneessä "Puutarha"-lehdessä julkaistulle kirjoitukselle:

Tavallisin ilmiö tomaattia avomaalla viljeltäessä on se, että suurin osa hedelmistä on vielä vihreitä kun syyshallat saapuvat. Näinkin lämpimän ja kasvullisuudelle suotuisan kesän päättyessä kuin kulunut kesä on ollut, käy monissa tapauksissa varmaan näin. Tomaatti nim. vaatii varsin pitkän kasvukauden ja korkean lämmön kasvualoilleen, joten se vain erikoisen edullisissa olosuhteissa ehtii avomaassa kasvaessaan kypsyttämään kaikki hedelmänsä. Tomaattien jälkikypsyttäminen voidaan suorittaa pääpiirteittäin 2:lla eri tavalla, nim.: valoisassa tai pimeässä paikassa. Jälkikypsytys valoisassa paikassa on yleisin ja melkein kaikille tunnettu, mutta pimeässä paikassa sensijaan kypsyttäminen useimmille tuntematon. Jälkimäinen tapa on kuitenkin eräissä suhteissa edullisempi, jonka vuoksi sen käytäntöön soveltamista on puollettava. Valossa, varsinkin kuivassa asuinhuoneilmassa, jolloin tomaatit helposti halhduttavat itsestään runsaasti kosteutta, käyvät ne helposti kurttupintaisiksi. Mitä vähemmän kehittynyt tomaatti jälkikypsymään pantaessa on ollut, sitä kurttuisemmaksi se kypsyttyään tulee, syystä, että se tällöin vaatii pitemmän kypsymisajan, jolloin halhtuminenkin ehtii muodostua runsaammaksi. Vallan pieniä, keskenkasvuisia ei yleensä pidä asettaa jälkikypsymään, sillä se ei johda toivottuun tulokseen. Sellaiset on paras hillota tai valmistaa salaatiksi.

Koska tomaatin hedelmät kehittyvät kaikkein parhaiten ja maukkaimmiksi luonnollisella tavalla, annettakoon niiden olla paikoillaan niin kauan kuin mahdollista. Lievempiä syyshallojakin vastaan on niitä paras suojata sopivin kattamismenetelmin, mutta kun tomaatti kuitenkin on sangen arka kylmälle, pitää hallojen aikana olla varovainen, ettei hedelmät vioitu, sillä vähemmänkin hallan koskettamat hedelmät ovat jokseenkin käyttökelvottomia, — korjuu on suoritettava huolellisesti, ettei vät hedelmät vioitu.

Kun kypsytys aiotaan suorittaa pimeässä paikassa irroitetaan hedelmät yksitellen tertuista ja vain terveet yksilöt otetaan tarkoitukseen. Ne pakataan sitten tiiviiseen laatikkoon, sahajauhoihin, lastuvillaan tai pehmeään paperiin. Pakkausaineet on hyvä kostuttaa, että ilma laatikossa pysyy kosteahkona. Laatikko suletaan tiiviisti kannella, ettei kosteus sen kautta pääse vallan nopeasti poistumaan. Näin jälkikypsymään asetetut tomaatit pidetään 15-20 ast. lämpimässä huoneessa. Laatikon sisältö on joskus tarkastettava ja kypsät hedelmät otettava aikanaan käytäntöön. Jos jotkut hedelmät alkavat laatikossa pilaantua, on nekin aikanaan poistettava. Tomaatteihin kehittyy punainen väri pimeässäkin jälkikypsytyspaikassa, jotenka valoisa paikka tässä suhteessa on tarpeeton. Jo kypsyytys syystä tai toisesta halutaan suorittaa valoisassa paikassa, ripustetaan tomaatit silloin mieluimmin terttuineen sopivasti asuinhuoneeseen. Varsin kuivallmainen paikka ei kuitenkaan ole suotava, sillä kuten jo edellä on huomautettu, haihtuu hedelmistä silloin runsaasti kosteutta ja ne käyvät lyhyessä ajassa kurttupintaisiksi.

Leveän leivän kaupunki

Kirj. A. NEVEROV

Mishkan mieleen kuvastuu tuo ennen näkemätön Tashkent ja leipäkannikoita kukkuroillaan olevat kaksi säkkiä. Toisessa säkissä on vehäleipää, toisessa taas ruklista. Kolmannessa säkissä on vehnänjyviä kymmenkunta naulaa. Ne ovat touontekoa varten. Vehnä ei näytä meikäläiseltä. Peräti on isoa! Mishkan äiti katselee kahta säkkiä ja itkee ilonkyyneleitä.

"Voi, Mishkani, Mishkani! Jopa olet hyvä poika, meistä vain huolehdit. Panoudu levolle, nukahda hetkiseksi. Lapset olkaa hiljaa!"

Mishka avaa silmänsä, jotka eivät näe mitään, ja sulkee ne jälleen.

Hän ei tiedä, kulkeeko joku katolla, ei tiedä, rapiseeko sade. Viis minä välitän, oli kuinka oli, kovin nukuttaa. Aamulla voi kaikesta ottaa tarkan selvän. Yläpuolella helahtaa puu oksineen. Mishkan pää retkahtaa alas, puussa on omenoita. Kovin ovat isoja omenat, kahden nyrkin kokoisia. Yksi putoaa suoraan Mishkan päähän, hän on niin laiska, ettei viitsi kääntyä ja ojentaa kättään ottaakseen omenan.

— Olkoon, yhdentekevää, nukuttaa vietävästi...

Mutta Serjosan suu maistui pahalta.

Hän söi leivänmurenen ja härnäytyi entistä enemmän siitä. Sitten hän nuoli kielellään kitalakeaan ja alkoi pureskella kynsiään. Suolet vallan menivät sekaisin, ja koko mahaa poltteli. Kun hän huomasi Mishkan nukkuvan, alkoi hän tunnustella sormillaan tämän laukkua.

— Eikö siinä olisi piilotettuna leipää?

Sormet sattuivat tuoppiin, jo tuli mieleen:

— Leipää.

Hän ilostui ja säikähtyi:

— Entä jos Mishka herää. Se antaa selkään tai sanoo: "Etkö häpeä? Otin sinut hyvätapaisena matkaani ja sinä rupeat rosvoilemaan."

Serjosa piteli Mishkan tuoppia ja ajatteli:

— Jos en kaikkea sötsikään?

— Synti se on sentään.

— Enhän minä suotta: kovin on nälkä.

Serjosa-paran, ajatukset sotkeutuivat: ottaako vai cikö ottaa. Oli nälkä ja toveruuden vuoksi hävetti.

Raskas uni valtasi Serjosan, hänen päänsä alkoi nuokkua ja hänen ruumiinsa kallistella.

— Nuku!

Kauan Serjosa-rukka taisteli painavaa unta vastaan. Hän availi silmiään, pudisteli päätään ja koetteli käsin suonenvetoisesti tuoppia säkissä.

— Kovin on nälkä...

— Nuku vain! Huomenna saat syödäkseni.

Ja uuvuttava uni painoi Serjosan pään Mishkan jalkojen viereen, suussa lämpeni ja rauhoittui. Ystävällinen ääni sanoi:

— Älä varasta, kärsi vähän...

6.

Aamulla vieri Tashkentiin lähtevä juna laiturille.

Miehet kohosiavt ylös kirstuineen, naiset nousivat lapsineen pystyyn. Säkit heilautettiin selkään, teekannut ja teeleeittiöt alkoivat kalista. Äijien selät ojentuivat. Akat olivat tukka pörröllään, paidat hiestä märkinä.

Ihmiset vyöryivät esille.

— Seis!

— Kenenkä säkki sinulla?

—Miiisi!

Akka voivotteli hävinnyttä säkkiään, mies huitoi nyrkein.

— Seis!

Matka-arkku repesi nahkahihnastaan.

— Läiskis!

Kaksi miestä hypähti arkun yli.

— Läiskis!

Väki ryntäsi edelleen...

Eikä joki sentään luonut jäätkuortaan, ihmiset ne vain työntäytyivät joka puolelta. Ne ryömivät esille ojista, syöksyivät seinien sisästä — paljasjalkaisina, risaisina, satelden kastelemina ja tuulten pieksäminä.

—Pois tieltä!

Vaunujen katot painuvat satojen jalkojen alla. Aamuhämärässä kuuluu satoja ääsiä. Miehet hengittävät raskaasti ja huokuvat kovin. Kädet vapisevat, jalat vapisevat, silmät kääntyvät kauhusta nurin.

— Älä seiso tiellä!

Akkojansa he auttelevat, heittelevät matkakirstujaan ja työntelevät lapsiaan eukkojensa käsiin. Äänceensä he hengittävät ja huokailevat.

— Et ehdi enää!

— Toveri, toveri, sehän on akkani!

— Piru viekööni!

— Missä onkaan olkeus!

— Aja se tiehensä!

— Il-va-naa!

— Sen pahuksen penikat!

Mishka vetää sälkähtynyttä Serjosaa, kulkee vaunujen alitse, iskee päänsä pyörlin...

— Sukkelammin!

Vaunujen ovet ovat sangen korkealla. Ei Mishka eikä Serjosa ylety vaunun oviin saakka, elvätkä he jaksa kiivetä. Eikä ole mistä tarttuisi kiinni.

— Setä hyvä, auta meitä!

Rykelmänä äijät pyörivät, tallaavat jaloillaan toisiaan, työntävät eivätkä laske oville.

— Kiipeä katolle!

— Missä teekannu on!

— Toverit, teekannu on meidän.

Isketään vasten hampaita.

— Roisto!

— Iske se kuoiaaksi!

Mishka juoksi junan ympäri pari kertaa, kukaan ei tahdo auttaa vaunuun nousemaan. Mitäpä tehdä? Äijät istuutuvat hajareisin puskureille, akat tekevät samoin, tytötkin kiipeilevät ja asettelevat jalkansa miesten tavoin. Nähtävästi siinä on lupa istua. Mishkakin kiipeää puskurille huudahtaen:

— Kiipeä tänne.

Serjosa ei jaksa kiivetä.

— Anna, kun autan!

— Minä putoan täältä.

Mishka suuttuu kovin, puree hampaansa yhteen.

— Pidä lujemmin kiinni.

Serjosa-parka tarttuu kaksin käsin puskuen rautaiseen hattuun. Silmät eivät näe mitään.

— Minut se ruhjoo täällä.

Seinän takana sotilas kirolee miehille:

— Mars matkaan täältä!

Serjosa alkaa vapista, ei ole elävä eikä kuollut.

— Hyvä jumala!

Mishka kuiskii hänelle:

— Ole vaiti, hiljaa, hänhän ei näe meitä. Älä yski.

— En jaksa pidellä kiinni!

— Ole turisematta.

— Mishka rakas, hyvä Mishka, minä putoan.

Nyt Mishka järin suuttuu.

Hän sylkäitsee puskurin alle ja sanoo:

— Putoa sitten, matkustan yksin...

Serjosa vaikeni, mutta sotamies näkikin Serjosan pään,

— Kuka siellä?

Jouduttiin pulaan.

— Kiipeä alas!

Mitäpä muuta tehdä.

Joko on lähdettävä tai ruvettava juttusille. Mishka alkaakin tarinoida:

— Tuo on, toveri puna-armeijalainen, meidän kylästä, tuo poika ja matkustaa kanssani.

— Kuka sinä sitten olet?

— Lopatinosta

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa at: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä ana, vakituisilta, joiden ilmotus on terran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 20 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

SIISTIÄ KAHDEN HENGEN huoneita vuokrattavana. 189 Pine St. Phone 2221. Leonard Erikson.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKATalon vieressä Sudburyssa. **Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 865. Festivät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin**

FORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

KELLOSEPÄN TYÖTÄ TEEN huolella kotonani Rosedalessa, Junot Ave., Dawson Road. Työ taataan. Peter Ravelin.

FORT WILLIAM,

C A. STENBACK, VALITTAA ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

TIMMINS, ONT.

JIMMS HOOKER and DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

SUOMALAINEN EXPERTTI KELLOSEPPÄ

E. KOLARI

22 Elm St., Ovi 118, Sudbury

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm Street — Sudbury, Ont.

Suomalainen

Ruumatalo ja Kahvila

HILMA STENBACK,

Canalflats, B. C. (K.Tr.P.)

Myytävänä

4:jän huoneen kalusto

ym. taloustarpeita.

Huoneet vuokrataan

samassa paikassa.

Lähempiä tietoja saa Nestor Aholta.

Yrjö Mäkinen

200 Spruce St. Sudbury

(K.Tr.P.)

Kiuvassauna

Paras reumatismille. Hyvät hierojat. Auki: miehille perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina päivällä. Naisille: Perjantaina ja sunnuntaina 6—12 ip.

36 Centre Ave. Puh. Adelaide 3646 (P)

F. C. Fracer

HAMMASLÄÄKÄRI

Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttoritytttö.

Tohtori H. Koljonen

Puhelimet:

Asunto 1773 — Konttori 1588

Box 1176 — Sudbury, Ont

Kahvila-Ruokala

FINLANDIA

20 Durham St., Sudbury, Ont.

Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.

LUNSSEJA SAATAVANA

Sudbury

METSÄTYÖLÄISTEN ILTAMA

Liberty-haalilla pidetään sunnuntaina lokakuun 26 p. alkaen kello 8.30 metsätyöläisten iltama, jossa esitetään monipuolinen ohjelma, mihin sisältyy puheita, runoja, laulua ja soittoa sekä näytelmä "Varokaa kommunismia".

Kaikki työläiset tervetulleet!

YLEISIÄ UUTISIA

Metallien tuotanto kohonnut, hinnat laskeneet

OTTAWA, lokak. 21. — Dominion tilastotoimiston julkaisema raportti osoittaa että v. 1930 kahdeksan ensimäisen kuukauden aikana on kuparin, kullan, lyijyn, luonnon kaasun, nikkelin, petroleumin, hopean ja sinkin tuotanto ollut korkeampi kuin vastaavana aikana viime vuonna, vaan perusmetallien hinnat ovat olleet luonnottoman alhaalla.

Ainoa ryhmä mineraaleja, joiden tuotanto näyttää laskua v. 1929 tuotantoon verrattuna, ovat rakennusaineet (kipsi, kalkki ja sementti), mikä kuvastuu rakennusteollisuudessa vallitsevasta lamaannustilasta, sekä hiili, minkä tuotanto on laskenut 17.2 prosentilla, verrattuna keskimääräiseen tuotantoon viiden vuoden aikana.

Vehnän hinnat ovat luonnottoman alhaalla, tästä johtuen kuitenkin, että canadalaista vehnää on syyskuun aikana viety ulos kaikkiaan 32 milj. bushelia, mikä oli neljä kertaa suurempi määrä kuin mitä v. 1929 syyskuussa vietiin ulos.

Lapsihalvaustauti vähenee Torontossa

TORONTO, lokak. 21. — Terveysvirkailija, tri Jackson on ilmoittanut ainoastaan yhden uuden lapsihalvaustapauksen ilmestyneen kaupungissa viimeisten 24 tunnin sisällä. Kuukauden aikana on sairaustapauksia ollut kaikkiaan 55 ja sairaustapausten vähentyminen viime aikoina katsotaan johtuvan kylmenevästä ilmasta.

Esteitä Neuvostoliiton tuotteille

BUKAREST, lokak. 23. — Täällä julistettiin eilen määräys, minkä tarkoituksena on estää markkinoiden kyllästyttäminen ulkomaisilla tuotteilla, mutta mikä kaikesta päättäen on tähdätty suoranaisesti neuvostotuotteita vastaan.

Uuden määräyksen mukaisesti tulee kaikissa ulkoa tuotavissa tuotteissa olla kotimaansa leima sekä Rumanian kauppalähettiään antama maahantuontilupa.

Timminsin työläisten uusi tilava ajanmukainen osuusruokala

Ruokaa saatavana aterioittain, päivittäin sekä viikottain. Asuntoja myöskin vuokrataan lyhemmäksi sekä pitemmäksi aikaa.

TIMMINSIN TYÖLÄISTEN OSUUSRUOKALA

49—3rd Ave., Timmins, Ont.

COOPER & BRODIE

Lakimiehet sekä asioitsijat

HURON CHAMBERS

SUDBURY — ONTARIO

MYYTÄVÄNÄ

Homestead maa, (entinen K. Hirvelän maatila) eteläpuolisko, lotti 10, Concession 3, Broders Townshipissä. Lähempiä tietoja antaa

AKSELI PAKKALA,
Holhooja.
Box 226, Copper Cliff, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

2 lottia 33x120, itäpäässä Antwerp Ave. Täytyy tulla myytyä tällä viikolla $125 kpl. Myöskin

7 HUONEEN TIILITALO

Copper Cliffin tien varrella. Lämmitsylaitos, kuuma- ja kylmävesi. Ehdoilla. Hinta $4,500.00.

Kirjoittakaa Box 1486 tai soittakaa 2624 jälkeen klo 8 illalla. (P.L.)

Vuokrattavana

Uusi 10 huoneen tiilitalo $90.00 kk. tai myydään $6,000 hinnalla. $1,000 käteen ja loppu $65.00 kk. Lähemmin:

455 Bessie St.
Sudbury.

(252)

KANNATTAA olla järkevä — kukaan ei kiellä sitä tosiasiaa. Tulipalovakuutus on järkevä sijoitus. Kuka tekee yrityksen toteakseen asian toisin?

PHONE 2131

REAL ESTATE — J. A. ERICKSON — INSURANCE

HURON CHAMBERS: SUDBURY, ONT.

Parhaat puvut saatte ISAAC MÄNNISTÖN Räätäliliikkeestä

Vanhat puvut korjataan ja prässätään.

59 Lorne St., Sudbury, Ont. Puhelin 583W.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.

EMIL JOHNSON

78 Edmond Lane

SUDBURY — ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Suomalainen KAMPAAMO JA PARTURILIIKE

sijaitsee

Noranda Hotellissa

Ammattitaitoinen työ.

NORANDA, QUE.

Kohtuulliset hinnat.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA

miehille, naisille ja perheille saatavana

Hilda Nurmella

279 Simcoe St., Toronto, Ont.

Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

TILATKAA kopiopaperinne Vapaudesta!

Olemme onnistuneet saamaan kestävyydestään hyväksi tunnettua englantilaista kopiopaperia. Tämä paperi taataan 3 vuoden ajaksi, että ei kuivu eikä tartu käsiin. Meillä on tätä olemassa kahta eri kokoa. Tavallista konekirjoituskokoa ja isompaa kokoa. Isompaa kokoa laatikon hinta $2.50 ja pienempää $2.25.

Osastot, osuuskaupat, näytelmäseurat, näytelmäseurojen johtajat ja monet muut yksityiset, jotka paljon tarvitsette kopiopaperia, tilatkaa tällä huokealla hinnalla laatikko. — Meiltä saatte myöskin konekirjoituspaperinne. Hinta 35 senttiä pauna.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69, SUDBURY, Ont.

SUOMALAINEN APTEEKKI JA ROHDOSKAUPPA

Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E.

Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niinkuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

Työläistoveri! Oletko tilannut Vapauden?

HUOM.! Ensi-ilta! HUOM.!

Sudburyn Työväen Näyttämö

Esittää

Lauantaina, t.k. 25 päivä

"Kaarina Varjola"

Yhteiskunnallinen näytelmä 4ssä näyt.
Kirj. A. PIIRALA.

Henkilöt:	Esittäjät
KAARINA VARJOLA, 40 vuotias, tylsistynyt työläisvaimo	Tyyne Tenhunen
NIKOLAI VARJOLA, 45 v. sairaalloinen työläinen	Jallu Junkkarinen
ISAKKI HARAKKA, Varjolan asuinkumppani, vanhus	Ossi Forbom
PUOLUSTUSASIANAJAJA	Lennart Hjorth
RIKOSASIAIN POLIISI	Uuno Ronni
INGRID, edellisen morsian	Hellen Hjorth
PUISTOLA, tohtori	Oskar Männistö
ROUVA SMITH, enkelintekijätär	Lyyli Toivonen
TUOMARI	Jaakko Seppälä
YLEINEN SYYTTÄJÄ	K. G. Asiala
POLIIISIKONSTAAPELI	Arvo Kataja
RIKKA NÄRPIÖ, todistaja	Olga Asiala
Poliisin palveluksessa oleva mies	Paavo Häkkinen
OIKEUDEN PALVELIJA	Vili Kangas

Valamiehiä,

Episoodin henkilöt:

NEITI JÄRVENKAISLA, siveydentarkastaja ..... Linnea Lind
TYÖLÄINEN ..... Lasse Passi
KIRJAILIJA ..... Hugo Oksanen
VALOKUVAAJA ..... Mauno Passi
Ensimäinen näytös: Poliisivankilan eteishuone; toinen: Varjolan asunto; kolmas, Ingridin luona; neljäs: Tuomioistuinsali.

LIPPUJA ennakolta osuuskaupasta ja haalilta. Keskusta 50c sivuilla ja seisomaan 40c

Seuraava näytelmä:

"PENTTI JA ANTTI VAIHTAVAT EUKKOJA"
Laulunäytelmä

Lukukerhoja perustamaan

Lukukerhojen perustaminen on aikamme yksi parhaimmista muodoista, lisätä työläisten tietoisuus- ja valistustasoa. Sellaisissa opintokerhoissa tarvitaan hyviä, päteviä kirjoja valineinä. Tässä suosittelemme muutamia sellaisia, jotka soveltuvat kerhoille ja yksityisille lisätä aatteellista tietoisuuttaan.

TYÖMIEHEN TALOUSOPPI, kirj. O. W. Kuusinen hinta	50c	
LENIN. TAISTELIJA, OPETTAJA, JOHTAJA	„	40c
NEUVOSTOLIITTO KÄÄNNEKOHDASSA, V. Molotov	„	30c
AMERIKALAISEN TYÖVÄENLIIKKEEN VARARIKKO, Wm. Z. Foster	„	55c
KOMMUNISTINEN MANIFESTI, Marx—Engels	„	1.00
SAKSAN KUMOUSTAISTELUT 1848, Karl Marx	„	75c
TALOUSMAANTIEDE, Plebs Leagüe	„	75c
NAPOLEON III VALLANKAAPPAUS, Karl Marx	„	75c
TYÖN HISTORIA, A. Tjuinenev	„	85c
LENIN JA LENINISMI, I. Stalin	„	75c
IMPERIALISMI, N. Lenin	„	45c

Tilatkaa osoitteella

Vapauden Kirjakauppa

BOX 69 — SUDBURY — ONT.

ME AUTAMME TEITÄ

Säästämään Rahaa

TE työskentelette ahkerasti saadaksenne rahaa. Tämä on hyvä. Mutta päästäksenne eteenpäin teidän täytyy SÄÄSTÄÄ rahaa. Tämä on vaikeampi tehdä — paitsi jos talletatte joka maksupäivä rahaa pankkiin, vaikka aloastaan dollarin.

MELKEIN kaikkialla näette Canadian Bank of Commerce konttoreita. YHDELLÄ dollarilla voitte avata säästötilin tässä pankissa. Teidän rahanne on turvattu varkauksilta ja häviöltä. Ja koska tahansa tarvitsette sitä, teidän ei tarvitse muuta kuin pyytää.

OTTAKAA yksi meidän säästötilikirjojamme ensi maksupäivänä.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

MAKSETTU PÄÄOMA $30,000,000
VARARAHASTO $30,000,000

Oletteko heikko ja uupunut?

Kyllä, löytyy parempi terveys ja suurempi voima heikoille ja uupuneille — niille, jotka nousevat ylös aamuisin väsyneinä ja kuluneina — jotka tekevät työnt[illegible] vain puolittaisella tarmolla — ihmisille, joilla on vähäinen ruokahalu, joita vaivaa ruansulatusmyllerrykset — joita vaivaa umpitauti, munuais- ja rakkoärtyneisyys, heikentyneet hermo- ja lihasvoimat tai muut kiusaavat häiriöt, jotka tekevät elämän tuntumaan kurjalta.

Nuga-Tone voittaa nämä hätäänsaattavat tilanteet syystä, että se puhdistaa olemuksen tauteja-siittävistä myrkyistä. Se säännöstelee vatsan ja suoliston ja voittaa umpitaudin, parantaa ruokahalun ja auttaa ruansulatuksessa. Nuga-Tone lisää hermo- ja lihasvoimaa ja enerkiaa, tekee unen levolliseksi ja tuo takaisin entisten aikojen elämänilon ja virkeyden.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos rohdoskauppiaallanne ei sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terveyttä

THE CANADIAN DEPARTMENT STORES LIMITED

Kun pohjatuulet puhaltavat . . .

C.D.S. kaupásta ostettu stouvi tai lämmitysuuni on tervetullut ystävä. Tässä luettelemme muutamia. — Nähkää ne alakerrassa, stouviosastollamme.

"NEW QUEBEC" lämmitysuunia

C.D.S. kaupasta löydätte kolme erikoista "New Quebec" lämmitysuunia. Niiden kestävyys ja tunnettu lämmityskykyisyys tekevät ne mainioiksi jokaiseen kotiin.

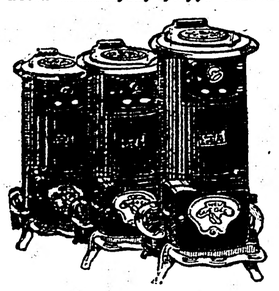

UUNI on kestävää rakennetta. Sinisestä levyteräksestä. Ylös saakka vuorattu paksulla tulenkestävällä tiilellä. Päällysosa on valuraudasta ja tulipesässä on kolme pohjarautaa. Kirkkaasti nikkelöidyt osat antavat miellyttävän ulkonäön. Polttaa kovaa tai pehmeää kolia, tai puita.

Pientä kokoa 35 ½ t. korkea	12.25
Keskinkertaista kokoa 36 ½ t. korkea	14.50
Suurta kokoa 39 ½ t. korkea	17.25

"ACME" Kolistouvi

Arvokas lisäys sähköstouvienne viereen

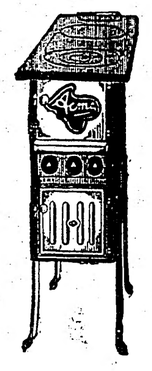

KESTÄVÄKSI rakennettu kolistouvi. Emaljeerattu etuosa. Sinistetty sivut. Varustettu sovitettavissa olevilla jaloilla. Voidaksenne asettaa samalle korkeudelle sähköstouvinne kanssa. Etujalat nikkelöity. Paksu tulenkestävä tiilivuoraus. Kääntyvät pohjaraudat sekä suuri tuhkalaatikko. Hinta kokonaisuudessaan **21.00**

Asettakaa uudet savupiiput kuluneiden tilalle

7 t. mustia savupiippuja kpl	18c
7 t. mustia elbow piippuja kpl.	25c
7 t. mustia T-piippuja kpl	50c
7 t. peltipiippuja kpl	38c

Kestäviä, Valuraudasta Baksi Stouveja

Hyvin tyydyttävä puitapolttava stouvi, suuren oven kanssa. Yhden ja kahden käännettävän päällystän kanssa ja siirrettävällä vetoluukulla joka tekee tuhkan ottamisen yksinkertaiseksi. Huomatkaa kohtuulliset hinnat.

20 tuuman puita polttava	8.50
25 tuuman puita polttava	10.00
28 tuuman puita polttava	13.35

Suomalaiset myyjät rautatavaraosastolla: W. KALLIO ja U. HÄNNINEN

THE CANADIAN DEPARTMENT STORES LIMITED

Sappitauti

on viime vuosina syystä tai toisesta näyttänyt suuresti lisääntyvän Amerikassa.

Sen oireet ovat: Yhtämittainen vatsan kovettuminen . . . Päivittäinen päänsärky . . . Vatsan täyteläisyys, yleinen kipu syöntiaikojen välillä, sekä unettomuus, ja tuskaa sydämen kohdalla.

Tämä taas, ajan mittaan, voi aikaansaada verisuonten kalkkiutumisen ja korkean verenpaineen, sekä ennenaikaisen vanhuuden.

Apteekkari Lignell on nyt valmentanut lääkkeen siihen nimeltä "Sampi lääke" No. 33.

Täysi hoito lähetetään postivapaasti, hinta $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin— P. A. LIGNELL C., Superior, Wis. —Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

HIIHTÄJÄT HUOM.!

VALMISTAMME ensiluokkaisista puista suomalaismallisia SUKSIA, yli kymmenen vuoden kokemuksella

Hinta: Ensiluokan Murtomaa-, Kajaanin ja Haapaveden suksilla		On myöskin pienempi määrä toisenluokan suksia Hinta:	
9 jalan	$10.50	9 jalan	$7.50
8½ „	$10.00	8½ „	$7.00
8 „	$9.50	8 „	$6.50
7½ „	$9.00	7½ „	$6.00
7 „	$8.25	7 „	$5.50
6½ „	$7.25	6½ „	$5.00
6 „	$6.50	6 „	$4.50
Lasten sukset, hinta:		**Sauvat, hinta:**	
6 jalan	$3.00	5—5½ jalan	$2.75
5 „	$2.50	4½ jalan	$2.50
4 „	$2.00		

ASIAMIEHIÄ OTETAAN, kysykää asiamiespalkkiota

NORTHERN SKI FACTORY, 581 Central Ave., Sudbury, Ont.
Veljekset Pajala

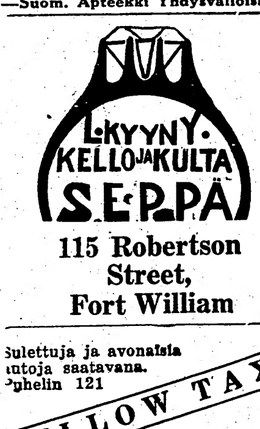

115 Robertson Street, Fort William

Sulettuja ja avonaisia autoja saatavana. Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

RÄÄTÄLINLIIKE

J. A. PIRNEKSEN

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

A. NIEMI,

Tähtikaupan yläkerrassa

Tel. 499 — Box 2034 — Sudbury

Valokuvaustyötä kaikenlajista.
Suurennuksia ja raamit.

Hiuksen Lähtö

Resehti No: 750, estää hiuksen lähteminen, se estää pääkehnä ja kutkelma. Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.

Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

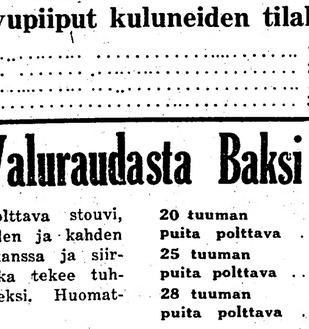

VARMA, NOPEA APU REUMATISMILLE

hermotaudille, sciaticalle, lannetaudille, päänkivulle, hermotulehdukselle

Hankkikaa 50c tai $1.00 laatikko Templeton's Reumatic Capsuleita teidän kauppiaaltanne tai lähettäkää 50c runsasta koelähetystä varten. Templetons, 122 King St. W., Toronto 2, Ont.

TEMPLETON'S RHEUMATIC CAPSULES

TORONTON KULUTTAJAT

Käyttäkää ainoastaan oman liikkeenne tuotteita.

Toronton Työväen Osuusliike valmistaa kaikkia leipomoalaan kuuluvia tavaroita. Merkkipäivä- y.m. tilaukset suoritetaan huolella.

TORONTO WORKERS CO-OPERATIVE

448 Queen St. W. — Puh. Trinity 2805